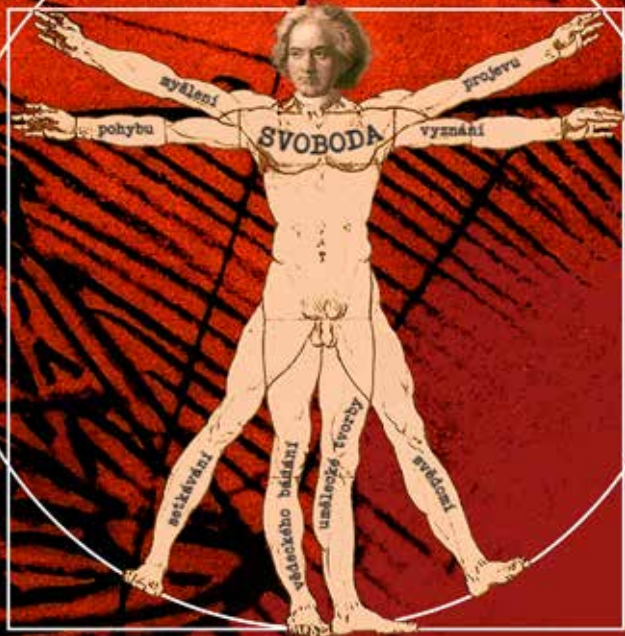

62. BEZRUČOVA OPAVA

festival všech podob umění

UMĚNÍ A SVOBODA

2 / 9 - 4 / 10 2019

62
BO

do 2. 9. Knihovna Petra Bezruče	NA KŘÍDLECH FANTAZIE výstava členek Dámského výtvarného klubu SVČ Opava a žáků ZUŠ Vladislava Vančury z Háje ve Slezsku
pondělí 2. 9. 18:00 Kino Mír	TEHERÁNSKÁ TABU sex, drogy a šaría, stejné touhy, jiná pravidla (výjimečný animovaný film iránského režiséra Aliho Soozandeha)
úterý 3. 9. 17:00 Galerie Hřivnáč	ZÁBLESKY SVOBODY ANEB KONEC 80. LET VE FOTOGRAFIÍCH MILOŠE FIKEJZE, „ALBUM 76“ – MIMOŘÁDNÝ SOUBOR UNDER- GROUNDVÉ SCÉNY PRO „BIENÁLE 1976 V BENÁTKÁCH“ vernisaž výstav
úterý 3. 9. Knihovna Petra Bezruče	S CHTÍČEM PO SVOBODĚ fotografická výstava Pavla Hrocha
úterý 3. 9. 18:30 Knihovna Petra Bezruče	OPUŠTĚNÁ SPOLEČNOST ERIKA TABERYHO beseda s předním českým novinářem a spisovatelem
středa 4. 9. 18:00 Kino Mír	UMĚNÍ A (NEURO)VĚDA přednáška prof. Cyrila Höschla
středa 4. 9. 20:00 KUPE	NA VODÁRNĚ S... JITKOU ŠTENCLOVOU beseda s textilní výtvarnicí a malíčkou, moderuje Jiří Siostrzonek
čtvrtek 5. 9. 10:00 Památník Petra Bezruče	BESEDA SE SEKRETÁŘKOU PETRA BEZRUČE ZDENKOU TOMÁŠKOVOU

čtvrtek 5. 9. 17:00 Kostel sv. Václava	SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ FESTIVALU vernisaž výstav: JAK NAHOŘE, TAK I DOLE (Jitka Štenclová) PORTRÉTY OD A DO Ž (Pavel Piekar, Michal Cihlář) DEMOKRACIE – PŘEDEVŠÍM! (plakáty) PEL-MEL (výstava k výročí 130 let Psychiatrické nemocnice Opava a křest katalogu) koncert ADVENTURE STRINGS (Slovensko) křest katalogu DAROVÁNÍ ZEMĚ předání Ceny SMO ZDENCE TOMÁŠKOVÉ
čtvrtek 5. 9. 20:00 Slezské divadlo	POLISIANOCHKA koncert folklorního souboru z Ukrajiny (2. část slavnostního zahájení festivalu)
pátek 6. 9. Dolní náměstí	<i>DOPROVODNÁ AKCE</i> MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL CHODNÍČKY K DOMOVU 15:30–16:00 FESTIVALOVÝ PRŮVOD Ostrožnou ulicí na Dolní náměstí 16:00–19:45 I. FESTIVALOVÝ PROGRAM
sobota 7. 9. Dolní náměstí	<i>DOPROVODNÁ AKCE</i> MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL CHODNÍČKY K DOMOVU 09:30–11:30 II. FESTIVALOVÝ PROGRAM
sobota 7. 9. Zahrada SVČ Opava,	<i>DOPROVODNÁ AKCE</i> 15:00–18:00 III. FESTIVALOVÝ PROGRAM
neděle 8. 9. Park za Slezankou	<i>DOPROVODNÁ AKCE</i> 10:00–11:30 PROMĚNÁDNÍ KONCERT dechového orchestru Hradečanka

neděle 8. 9. 10:00 a 16:00 Loutkové divadlo	ČESKÝ HONZA loutková pohádka, která začíná na peci a končí královskou svatbou (Loutkové divadlo LokVar)
neděle 8. 9. 19:00 Kino Mír	ČTYŘI DOHODY ANEB CESTA ZA OSOBNÍ SVOBODOU A ŠTĚSTÍM moudrost Toltéků v podání Jaroslava Duška a spol.
pondělí 9. 9. Dolní náměstí (v případě deště se akce ruší)	<i>DOPROVODNÉ AKCE</i> 16:30–17:15 PACIENTI PANÍ LÁRYFÁRY DS Štěk LD SVČ 18:00–19:30 SLATINSKÝ SCHRUMMEL country kapela STOPAŘI ZE ŠTÍTINY skupina country tanců
pondělí 9. 9. 17:00 Optik Skryjová	MÁME ZELENOU vernisaž výtvarné skupiny X
pondělí 9. 9. 18:30 Klub Art	PŘICHÁZÍME V MÍRU povídání nejen s autisty nejen o autismu, moderuje Michal Roškaňuk a Jaroslav Dušek
úterý 10. 9. Dolní náměstí (v případě deště se akce ruší)	<i>DOPROVODNÉ AKCE</i> 16:30–17:15 PTÁK OHNIVÁK A LIŠKA RYŠKA DS OPAL 18:00–19:30 AZYL opavská folková kapela
úterý 10. 9. 18:00 Knihovna Petra Bezruče	ODVAHA, ODHODLÁNÍ, KURÁŽ! projekce fotografií a povídání o vzniku jezdecké sochy Jaroslava Róny, připravil Aleš Formánek
úterý 10. 9. 19:15 Knihovna Petra Bezruče	ODVAHA projekce dokumentárního filmu Pavla Štingla

středa 11. 9. Dolní náměstí (v případě deště se akce ruší)	<i>DOPROVODNÉ AKCE</i> 16:30–17:15 POHÁDKOVÉ PŘEKVAPENÍ DS PAJÁDA 18:00–19:30 KONCERT PRO RADOST III opavští a ratibořští zpěváci a jejich koncert písní evropských autorů a interpretů
středa 11. 9. 17:00 Památník Petra Bezruče	VÁCLAV HAVEL – CESTA SVOBODY vernisaž výstavy
středa 11. 9. 18:00 Obecní dům, Galerie	VÁCLAV HAVEL – TOMKI NĚMEC vernisaž výstavy předního českého fotografa
středa 11. 9. 20:00 Klub Art	FOTOGRAF TOMKI NĚMEC přednáška předního českého fotografa
čtvrtek 12. 9. 10:00 Psychiatrická nemocnice	POD PLATANEM FEST kulturní minifestival pořádaný u příležitosti oslav 130 let od založení Psychiatrické nemocnice v Opavě
čtvrtek 12. 9. Dolní náměstí (v případě deště se akce ruší)	<i>DOPROVODNÉ AKCE</i> 16:30–17:15 TŘI ZLATÉ VLASY DĚDA VŠEVĚDA DS OPAL 18:00–19:30 MODRÝ AMADEUS folk-blues kapela
čtvrtek 12. 9. 18:00 Kostel sv. Vojtěcha	UNIKÁTNÍ VLÁMSKÝ KLASICISMUS TERRA NOVA COLLECTIVE (Belgie) koncert – Mozart / Faber / Maldere
pátek 13. 9. 15:00 Městský hřbitov	VZPOMÍNKA NA PETRA BEZRUČE

pátek 13. 9. 19:00 Klub Art	STARÝ JEŠTĚŘ prezentace nového kulturního spolku z Branky u Opavy, literární a hudební večer
sobota 14. 9. 20:00 Klub Art	EAST AFFAIR (NĚMECKO) koncert (jazz, folk, ethno, worldmusic) kapely Jury Wajdy
neděle 15. 9. 10:00 a 16:00 Loutkové divadlo	O ZBOJNÍKU ONDRÁŠOVI známá legenda v pohádkovém hávu (Těšínské divadlo, Loutková scéna Bajka)
neděle 15. 9. 16:00 Klub Art	IZRAEL – ZEMĚ VYBOJOVANÉ SVOBODY přednáška Radka Hejreta
neděle 15. 9. 19:00 Švédská kaple	MOJE CESTA ZA UMĚNÍM A SVOBODOU beseda s Radimem Zenklem o jeho životě u nás a v USA spojená s hudebními ukázkami na strunné a dechové nástroje
pondělí 16. 9. 18:00 Kino Mír	NABARVENÉ PTÁČE (SVĚTLO JE VIDĚT JEN VE TMĚ) film Václava Marhoula podle světového bestselleru Jerzyho Kosířského
úterý 17. 9. 8:30, 10:00, 13:30 Knihovna Petra Bezruče	DÍLNA MALÉHO NOVINÁŘE workshop Michaely Veteškové spojený s knihou reportážních pohádek Jak maminka vyprávěla o 20. století (Český rozhlas Praha)
úterý 17. 9. 18:00 Knihovna Petra Bezruče	DESET LET S VÁCLAVEM HAVLEM beseda a autogramiáda s dlouholetým mluvčím prvního českého prezidenta Ladislavem Špačkem

středa 18. 9. 8:30, 10:00, 13:30 Knihovna Petra Bezruče	DÍLNA MALÉHO NOVINÁŘE workshop Michaely Veteškové spojený s knihou reportážních pohádek Jak maminka vyprávěla o 20. století (Český rozhlas Praha)
středa 18. 9. 16:30 Klub Art	LISTOPAD 1989 – 30 LET POTĚ přednáška Martina Mejstříka spojená s křtem knihy reportážních pohádek Jak maminka vyprávěla o 20. století od Michaely Veteškové
středa 18. 9. 19:00 KUPE	UNIVERZITY A SVOBODA projekce dokumentárního filmu o ideách a životě univerzit v době, kdy se vzdělání stalo zbožím, beseda s významnými hosty (J. Jařab, J. Štreit, P. Tuleja, M. Mejstřík, J. Siostrzonek)
čtvrtek 19. 9. 18:00 KUPE	JULEK – DISIDENT NA INVALIDNÍM VOZÍKU scénické čtení divadelní hry Ondřeje Elbla studenty literárně-dramatického oboru ZUŠ Opava pod vedením Daniela Volného
pátek 20. 9. 20:00 Klub Art	GRAVELROAD (USA) heavy blues ze Seattlu
sobota 21. 9. 18:00 Loutkové divadlo	ALFA FARMA adaptace díla George Orwella do skutečného příběhu (Divadlo ALFA)
neděle 22. 9. 10:00 a 16:00 Loutkové divadlo	KOLÍBÁ SE VELRYBA i ve velrybím bříše může být nakonec jako v pokojíčku... (Divadlo ALFA)
neděle 22. 9. 19:00 Slezské divadlo	MACBETH – TOO MUCH BLOOD (DJ/Shakespeare) dark bluegrassová černá komedie na klasické téma, ve které se mísí absurdita s melancholií (Divadlo Na zábradlí)

pondělí 23. 9. 19:00 Slezské divadlo	MARYŠA (Alois a Vilém Mrštíkové) drama o nerovném vztahu muže a ženy ostře kritizující poměry na vesnici (Divadlo Petra Bezruče)
úterý 24. 9. 19:00 Kostel sv. Václava	LUDWIG VAN BEETHOVEN: SYMFONIE Č. 9 D MOLL S ÓDOU NA RADOST OP. 125 3. abonentní koncert z cyklu Janáčkovy filharmonie v Opavě (Janáčkova filharmonie Ostrava)
středa 25. 9. 16:30 KUPE	NA VODÁRNĚ S... MARTINEM MYŠIČKOU A HYNKEM ČERMÁKEM beseda s herci Dejvického divadla, moderuje Jiří Siostrzonek
středa 25. 9. 19:00 Slezské divadlo	ZÁSEK (David Doubt) hra o lidech, kterým se zastavil výtah (Dejvické divadlo)
čtvrtek 26. 9. 18:00 Památník Petra Bezruče	STUŽKONOSKA MODRÁ finále recitační soutěže pro žáky základních škol
čtvrtek 26. 9. 20:00 KUPE	SVOBODA V UMĚNÍ o svobodě nejen umělecké bude besedovat režisér, básník, pedagog a filozof Miloš Horanský a Jiří Siostrzonek
pátek 27. 9. 18:00 Kino Mír	BYLI JSME A BUBEN! koncert bubenického orchestru Boris – Ivo Samiec a spol. slaví 15 let
neděle 29. 9. 10:00 a 16:00 Loutkové divadlo	NEPOSLUŠNÁ KŮZLÁTKA pohádka o zlobení (divadlo Buchty a loutky)

neděle 29. 9. 17:00 Slezské divadlo	BÍLÝ TESÁK inscenace na motivy slavného dobrodružného románu Jacka Londa na psu, jemuž koluje v žilách vlčí krev (Divadlo Drak)
neděle 29. 9. 19:00 Lidový dům	ZEPPELINIANS (POLSKO) koncertní poctu Led Zeppelin připravila vynikající mladá kapela z Gdaňska
pondělí 30. 9. 19:00 Kostel sv. Václava	GOLDBERGOVY VARIACE JAK JE NEZNÁTE Johann Sebastian Bach v podání Arundo kvarteta
úterý 1. 10. 18:00 Víceúčelový sál SU	SVOBODA VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ debata se signatáři Charty 77 (Dana Němcová, Květa Princová, Tomáš Hradílek, Ivo Mludek)
středa 2. 10. 20:00 Kostel sv. Václava	VLADIVOJNA LA CHIA – 8 HLAV ŠILENSTVÍ hudebně-dramatický recitál věnovaný tvorbě znovuobjevené básničky a novinářky Anny Barkovové
čtvrtek 3. 10. 18:00 Víceúčelový sál SU	TADY HAVEL, SLYŠÍTE MĚ? prezentace nového filmu Petra Jančárka, který bude mít premiéru v listopadu 2019
pátek 4. 10. 17:00 Horní náměstí	OPAVA '89 venkovní výstava fotografií k 30. výročí listopadových událostí
pátek 4. 10. 20:00 Lidový dům	THE PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE koncert u příležitosti půlstoletí legendární undergroundové kapely (1968–2018)

Nic neočekávám.

Ničeho se nebojím.

Jsem svobodný.

Epitaf na hrobě Nikose Kazantzakise (Heraklion, Kréta)

Symbolem letošního ročníku festivalu všech podob umění – Bezručovy Opavy, se společensky aktuálním tématem Umění a svoboda, se stal Vitruviánský muž, nejslavnější kresba génia renesance Leonarda da Vinciho, od jehož smrti letos uplynulo půl tisíciletí. Tento umělecký skvost měl znázornit na proporcích lidského těla harmonii, krásu člověka i světa a stal se vzorem humanismu, rozumu a svobodomyšlnosti novověkého člověka.

V roce 30. výročí sametové revoluce si nelze nepřipomenout atmosféru listopadu 1989 a hlavně všeobecně platné ideály, na základě kterých se od té doby snažíme s větším či menším úspěchem budovat naši současnost i nadějeplnou budoucnost. Ve svém multižánrovém programu nabídneme festival polemiku nad možnými cestami ke svobodě každé lidské bytosti, ale především nad neblahými důsledky nesvobody a totality, které řada z nás zažila na vlastní kůži. Svoboda je drazo vybojovaný dar i poklad, o který je nutno neustále společně pečovat, chránit jej, obhajovat, kriticky prověřovat i velebit. Pro jedenatřicet dní tradičního času babího léta je připraveno více než 70 pořadů všech uměleckých žánrů.

Bez svobody a umění nemá totiž cenu ani dýchat. Jak nás učí potomci starověkých Řeků, jejichž bojový pokřik ve dvacátých letech 20. století je posílalo v boji proti osmanské tyranii:

„Eleftheria i thanatos“ – „Svoboda nebo smrt“!

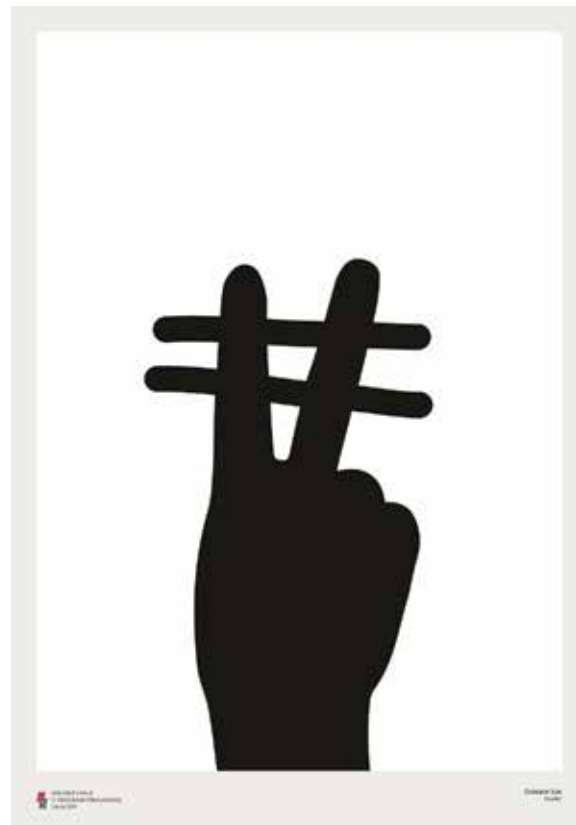
Kéž už takto nebudeme muset nikdy křičet. Nikdy!

Festival o svobodě je připraven. Přijďte slavit svobodu s námi!

Je co slavit, co střežit a co pečlivě opatrovat.

Svoboda totiž není samozřejmost.

Petr Rotrekl – dramaturg festivalu

Christopher Scott, Ecuador

Citáty o svobodě

„Demokracie je, když dva vlci a jedno jehně hlasují, co bude k večeři.
Svoboda je, když dobře ozbrojené jehně odmítá hlasovat.“

Benjamin Franklin

„Svoboda bez poslušnosti je zmatek a poslušnost bez svobody je otroctví.“

Abraham Lincoln

„Vlastní svobodu můžete chránit pouze ochranou svobody ostatních.

Ty můžeš být svobodný, pouze pokud jsem já svobodný.“

Clarence Darrow

„Jestliže svoboda slova vůbec něco znamená,
potom je to právo říkat lidem to, co nechtějí slyšet.“

George Orwell

„Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“

John Stuart Mill

„Jaký rozdíl to má pro mrtvé, osiřelé a bez střechy nad hlavou, že šílená zkáza je
činěna jménem totalitarismu či ve svatém jménu svobody a demokracie?“

Mahátma Gándhí

„Otrok sní o svobodě, svobodný sní o bohatství, bohatý sní o moci
a mocný sní o svobodě.“

Andrzej Majewski

„Svoboda znamená zodpovědnost. To je důvod, proč se jí většina lidí bojí.“

George Bernard Shaw

„Jenom si navykněte šlapat po právech svých bližních, a ztratíte ducha vlastní
svobody, a budete zralí stát se poddanými prvního úskočného tyрана,
který se mezi vámi zvedne.“

Abraham Lincoln

„Klidně mi třeba svažte nohy, ale ani Zeus nemá sílu zlomit
svobodu mého rozhodování.“

Epiktétos

„Svoboda bez vzdělání je nebezpečná, vzdělání bez svobody je zbytečné.“

John Fitzgerald Kennedy

„Básník – věčné světlo svobody v zlé době.“

Sándor Petöfi

„Svobody nelze dosáhnout, pokud zločinci nepřijdou o hlavu.“

Maximilien Robespierre

„Ten, kdo se ve jménu bezpečnosti vzdává svobody,
nezaslouží si ani svobodu ani bezpečnost.“

Benjamin Franklin

„Příjemné myšlenky nevyžadují svobodu, potřebují ji právě ty nepříjemné.“

Miloš Forman

„Za všech okolností si zachovej vnitřní svobodu.“

Aristippos

„Neposlušnost je základem svobody. Poslušní zůstanou otroky.“

Henry David Thoreau

„Nikdy jsem nemyslel, že by svoboda člověka záležela na tom, aby dělal, co chce,
nýbrž spíš v tom, aby nikdy nedělal, co nechce.“

Jean Jacques Rousseau

„Svoboda je břemeno, břemeno rozhodování.“

Erich Fromm

„Všichni máme svobodu vytvořit si svou vlastní budoucnost.“

Sri Chinmoy

Na křídlech fantazie

výstava práce členek Dámského výtvarného klubu SVČ
Opava a žáků ZUŠ Vladislava Vančury z Háje ve Slezsku

Naše představy, obrazy, vize mohou být spoutané, konkrétní, nebo naopak spontánní, bezbřehé, volné a svobodné. My jsme na křídlech fantazie malovali barevné kompozice, vytvářeli frotáže, kyanotypii a grafiky s tematikou fantastických zvířat a rostlin. V technice akvarelu jsme zavítali do zahrad, mandaly jsme tvořili prostřednictvím neobvyklé techniky. Věříme, že vás naše výstava povzbudí a stane se výzvou k vaší svobodné tvorbě.

Alena Zupková

Teheránská tabu

sex, drogy a šaría, stejné touhy, jiná pravidla
(výjimečný animovaný film iránského režiséra Aliho Soozandeha)

T

ři mladé ženy a jeden muž mají podobné touhy jako jejich vrstevníci jinde ve světě. Žijí ale v Teheránu, kde platí úplně jiná pravidla. Rockové koncerty v klubech, nemanželský sex, alkohol i drogy místní zákony zakazují a vytlačují do podzemí. Kdo má peníze a moc, pravidlům se snadno vzepře. Ostatním, kteří chtějí žít mimo úzce vymezené mantinely, hrozí tvrdé tresty. Při cestě za štěstím a svobodou tak hrdinové filmu musí bořit tabu a riskovat. Snímek je celovečerním debutem iránského režiséra žijícího v Německu Aliho Soozandeha. Natáčení v Íránu nepřicházelo v úvahu, film proto vykresluje atmosféru teheránských ulic unikátní animační metodou rotoskopie.

Záblesky svobody

aneb Konec 80. let ve snímcích Miloše Fikejze

„Album 76“

mimořádný soubor undergroundové scény
pro „Bienále 1976 v Benátkách“

Reportážní snímky z festivalu v Lipnici z roku 1988, na kterém po dlouhých devatenácti letech poprvé veřejně vystoupil Václav Havel. Portréty režimem ostrakizovaných umělců (Vlasta Chramostová, Ivan Klíma nebo Pavel Juráček). Fotodokumentace rozhovoru s Václavem Havlem pro „podzemní“ Lidové noviny či akce „Pískoviště“ pořádané recesistickou Společností za veselější současnost.

Atmosféra konce listopadu 1989 v pražských ulicích. Stávka divadelníků. Stopování plakátu „Havel na hrad“, dnes bezmála ikonického, který byl vytvořen právě z fotografie Miloše Fikejze...

Výstava je organizována ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla.

S chtitěm po svobodě

fotografická výstava Pavla Hrocha

Černobílé fotografie Pavla Hrocha z bývalého Československa zachycují nejen období již masově navštěvovaných demonstrací v roce '89 a následného převratu, ale především první polovinu devadesátých let, horečnatou dobu plnou politických a sociálních změn, karnevalového veselí, oslav, naděje a očekávání.

Výstava je organizována ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla.

Opuštěná společnost Erika Taberyho

beseda s předním českým novinářem a spisovatelem

Žijeme v době, kdy jeden lživý příspěvek na Twitteru či Facebooku má mnohdy větší dosah než práce investigativních novinářů. Posilují populisté, kteří sbírají body kritikou establishmentu, i když sami mají z vlastního elitního postavení dlouhodobý prospěch. Výdobytky demokracie jako svoboda slova či nezávislost médií jsou necelých třicet let po listopadu 1989 zpochybňovány.

ERIK TABERY

T

Teprve dva a čtyřicetiletý přední český novinář, komentátor a spisovatel je autorem knih *Vládeme, nerušit*, *Hledá se prezident* či *Opuštěná společnost*. Za svou práci získal řadu prestižních cen, např. *Novinářskou křepelku*, *Cenu Toma Stopparda*, *Cenu Ferdinanda Peroutky*, *Novinářskou cenu* či *Magnesii Literu*. Podle knihy *Vládeme, nerušit* vznikl i dokumentární film, který získal *cenu Trilobit*. Tabery se stal také autorem námětu k dokumentu *Tady je Šloufovo* či k dokumentárnímu seriálu *Generace nula*. Posledních 10 let působí jako šéfredaktor týdeníku *Respekt*. Často vystupuje v médiích, kde komentuje dění ve společnosti.

Umění a (neuro)věda

přednáška prof. Cyrila Höschla

V přednášce bude poukázáno na evoluční význam lidské kultury, která se u hominidů vyvinula jako evolučně stabilní strategie chování („social grooming“) asi před půl milionem let. Její udržení v evoluci bylo zajištěno vývojem libostních mechanismů (krása) a opatřeno tak vlastní motivační strukturou. Souvisí s rozvojem neokortexu (social brain) více než používání nástrojů či chůze po zadních a je předpokladem rozvoje jazyka (homo erectus zřejmě ještě jazykem neoplýval). Bude vysvětlen význam systému tzv. zrcadlových buněk při zajištění evolučně výhodné schopnosti vcítění se do druhého a predikce jeho chování. Umění a hra jsou důležitými nástroji k trénování tohoto systému, a to i v ontogenezi. V přednášce bude rovněž vyslovena hypotéza o dekonstrukci výtvarného umění a hudby ve 20. století.

CYRIL HÖSCHL

H

Český psychiatr, popularizátor vědy a vysokoškolský pedagog. Po sametové revoluci byl prvním svobodně zvoleným děkanem 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy (1990–1997) a v období 1997–2003 pak působil ve funkci proděkana pro reformu studia a zahraniční styky téže fakulty. Od roku 1990 je přednostou Psychiatrické kliniky 3. LF UK v Praze a ředitelem Psychiatrického centra Praha, jež se od roku 2015 transformovalo v Národní ústav duševního zdraví v Klecanech. Pro léta 2007–2008 byl zvolen prezidentem Evropské psychiatrické asociace (EPA) a 2008–2009 prezidentem Federace evropských lékařských akademií (FEAM).

Narodila se 10. 12. 1952 v Opavě, žije a pracuje v Praze. Po zakončení studií na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v roce 1977 uspořádala řadu samostatných výstav a mnohých se zúčastnila jak u nás, tak i ve světě. Její díla jsou zastoupena v Národní galerii v Praze, v belgickém královském muzeu (Musées Royaux d'Art et d'Histoire, Brusel), v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze, v Power House v Sydney a v řadě dalších veřejných i soukromých sbírek. Zpočátku se věnovala textilní tvorbě, ale od devadesátých let už převážně malbě, kresbě a občas i objektům. Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích v roce 2016 vydala k její samostatné výstavě reprezentativní katalog. Autorka ráda vzpomíná také na svou větší výstavu obrazů v roce 1998 v Domě umění v Opavě. V roce 2009 měla výstavu v pražském Mánesu, 2013 v Galerii Anderle, dnešní Pelléových vile, a v témže roce vyšla její obsáhlá monografie, kterou editoval Richard Drury, dlouholetý předseda výtvarného odboru Umělecké besedy a nyní hlavní kurátor Galerie Středočeského kraje v Kutné Hoře. Jitka Štenclová pravidelně přispívá svými obrazy na Konto Bariéry a do dalších charitativních sbírek.

Stanislava Lohinová

Na vodárně s... Jitkou Štenclovou

beseda s opavskou rodačkou, textilní výtvarnicí a malířkou, moderuje Jiří Siostrzonek

Na vodárně s... je jeden z nejoblíbenějších pořadů v opavském KUPE. Neformální besedu, ve které se diváci mohou ptát, na co chtějí, obvykle vede pedagog, sociolog a především pohotový moderátor Jiří Siostrzonek. Hosty pořadu jsou významné a zajímavé osobnosti z oblasti kultury a společenského života. V minulosti už se Na vodárně vystřídali například Jarek Nohavica, Iva Bittová, Jindřich Šídlo, Tomáš Klus, Vojtěch Dyk, Miloš Horanský nebo Petr Eben. Hostem pořadu bude také manžel paní Štenclové Cyril Höschl.

Beseda se sekretářkou Petra Bezruče Zdenkou Tomáškovou

ZDENKA TOMÁŠKOVÁ

rozená Kadlecová (1929) pochází ze Zámečku u Kroměříže. Absolvovala Univerzitu Palackého v Olomouci, obor psychologie, v praxi se specializovala na poradenství a pedopsychologii. Petra Bezruče poznala ve svých dvanácti letech v Kostelci na Hané, kam se přestěhovala s rodiči a kde našel básník útočiště v době německé okupace. Později se stala jeho „dobrovolnou sekretářkou“ a tuto činnost vykonávala až do jeho smrti. Vztah ke svéráznému slezskému bardovi byl často složitý, což vyplývalo již z věkového rozdílu 62 let. Vedle Bezruče strávila nepřetržitě skoro 10 let, starala se mu o korespondenci, zažila ho v jeho zvycích, lidských vztazích, postojích k veřejnému životu, k početné obci obdivovatelů i k bezručovským badatelům. Po ukončení působení u Petra Bezruče pracovala převážně ve zdravotnictví a ve školství. Během let strávených po Bezručově boku si psala deníky, v nichž věrohodně a s velkou pečlivostí zachycovala poslední léta literátova života, ale samozřejmě také Bezručovo vzpomínání na události předchozí. Na základě svých vzpomínek napsala knihu Ortel samoty (2003), v níž nahlíží na Bezručovu jednoduchou osobnost s laskavostí, přibližuje tuto velkou literární osobnost jako člověka a zachycuje jej v souvislostech společenského dění.

Monika Szturcová

Slavnostní zahájení

62. ročníku festivalu Bezručova Opava

Slavnostní zahájení festivalu

primátor města Opavy Ing. Tomáš Navrátil

Zahájení výstav:

Jak nahoře, tak i dole

Jitka Štenclová

Demokracie – především! (plakáty)

Portréty od A do Ž

Michal Cihlář a Pavel Piekar

PEL-MEL

130 let Psychiatrické nemocnice v Opavě
a křest katalogu

Koncert:

Adventure Strings

smyčcový kvartet (Slovensko)

Křest katalogu:

Darování země Miroslava Brooše

Předání Ceny statutárního města Opavy
paní Zdence Tomáškové

Jitka Štenclová

Jak nahoře, tak i dole / As Above, So Below

Bez názvu, pastel na černém papíře, 70x100, 2019

Přes různé kapitoly své tvůrčí dráhy, jako textilní výtvarnice a jako malířka, se Jitka Štenclová (*1952) věnuje hledání umělecké řeči schopné odkrývat a znázorňovat struktury, proměny a pohyby, odehrávající se v lidské mysli, v přírodě a v kosmu. Zákonitosti, souvztažnosti, ale i nepředvídatelnosti těchto jevů se u autorky projevují především v jemných, uvolněně pojatých geometrických útvarech citově obohacených o spontánní dynamičnost, vnášející emocionální náboj do obrazové kompozice. Vzniká tak uhrančivá souhra mezi intuicí a rozumem, mezi individuálním a univerzálním.

Prostřednictvím sytých barev a jejich vzájemných rezonancí k nám autorka promlouvá o celé široké škále toho, jak ona – i člověk obecně – prožívá a reflektuje svou existenci. Barva je u Jitky Štenclové zároveň vyjádřením světla, respektive toho pomyslného světla, které prosvítá vnější vrstvou světa. Toto vším prostupující světlo propojuje to, co vidíme s tím, co neviditelně cítíme. Výsledkem je symbolický portrét, který proniká skrze plášť předmětné reality a radostně odhaluje jinak skryté síly a rytmy našeho bytí.

Richard Drury

Demokracie – především!

Demokratie – vor allem!

plakáty z mezinárodní akce platformy plakat-sozial.de
(72. výstava cyklu Brno – hlavní město grafického designu)

D „Demokracie – především!“ bylo téma IV. mezinárodní výstavy plakátů v Lipsku (IV. Internationale Plakatausstellung Leipzig 2018). 226 autorů z 36 zemí zaslalo do Lipska 769 návrhů plakátů, z nichž pořadatelé vybrali a vytiskli 89.

Díky spolupráci SBB – Sdružení Bienále Brno a spolku Verein plakat-sozial – Verein zur Förderung visueller Kultur e.V z Lipska je v Opavě vystaveno jako průřez z této akce 31 plakátů. Plakáty zachycují různé výtvarné pohledy na sociální a politické otázky, které hýbou současností a jsou nám tak povědomé, ať je autorem plakátu Turek, Ekvádorec, Polák, Číňan, Kolumbijec, Portugalec, Francouz, Íránec, Mexičan, Švýcar, Němec nebo Čech či Slovák... (a to jsou vyjmenovány jen země autorů plakátů vystaveného výběru).

Diváci zde uvidí všechny čtyři na akci oceněné plakáty (Falk Fiedler DE, Xu Wei CN, Abdollahi Emran IR a Jan Rajlich ml. CZ), dále plakáty některých členů SBB (František Borovec CZ, Jochen Fiedler DE, Andrej Haščák SK, Mykola Kovalenko SK a Gert Wunderlich DE) a také tvorbu dalších známých tvůrců současného sociálního plakátu z celého světa (Dogan Arslan TR, Lex Drewinski DE, Mario Fuentes EC, Alex Jordan FR, Rodriguez Rivera MX, Oberholzer/Tagli CH, Christopher Scott EC, Jacob Steffen DE, Jacek Tofil PL, Luís Veiga PT, Chao Zhao CN atd.).

Výstavu uvede grafik a designér Jan Rajlich.

Jan Rajlich

Zhao Chao, China

Pavel Piekar / portrét Petra Hrušky / linoryt

Portréty od A do Ž

výstava portrétů

Portrét je v současném výtvarném umění poměrně opomíjenou disciplínou. Podobu portrétovaného totiž může směle a trefně hodnotit i naprostý laik, čímž se umělec dostává z posvátných výšin umělecké imaginace na tenký led. V případě, že umělec navíc portrét nekreslí ani nemaluje, ale podobu zrcadlově vyrývá rýtkem do obyčejné podlahové krytiny, pak je to obzvláště riskantní tvůrčí proces.

Na výstavě nazvané **PORTRÉTY OD A DO Ž** jsou k vidění barevné linoryty dvou grafiků-linorytců, kteří se portrétům cíleně věnují téměř čtyřicet let. Michal Cihlář a Pavel Piekar pracují sice toutéž grafickou technikou, ale jejich linoryty jsou odlišné. Zatímco Piekar navazuje spíše na staré Mistry, Cihlář se kloní k fotorealismu a pop-artu. Jestliže Piekar pracuje s barevnými rastry a složitými soutisky několika linoleí, pak Cihlářovi často stačí vykolorování černobílého linorytu. Portrétuje-li Piekar slovnuté osobnosti malířství, hudby a literatury, jako např. Hokusai, Gustava Mahlera, Händela, Vivaldiho, K. H. Máchu nebo Bezruč, tak Cihlář věnuje pozornost spíše svým přátelům nebo televizním ikonám typu Vinnetou a Gotta. Zabývá-li se Piekar výhradně volnou tvorbou, tak Cihlář se paralelně věnuje i knižním a novinovým ilustracím...

Přijďte se na výstavu podívat, přes dvě stovky portrétovaných je řazeno abecedně, někteří (Hrabal, Váchal, Woody Allen)

C se dočkali i portrétů od obou tvůrců. A přestože se oba grafici dlouhá léta přátelí, tato opavská přehlídka je jejich první výstavou společnou. Výstavu uvede básník Petr Hruška.

Antonín Štáva

Michal Cihlář / portrét Bohumila Hrabala / kolorovaný linoryt

Michal Cihlář / portrét papeže Benedikta XVI. / kolorovaný linoryt

PEL-MEL

výstava u příležitosti 130 let Psychiatrické nemocnice v Opavě
a křest katalogu

*„Hudba a výtvarné umění jsou nejlepší dorozumívací prostředky mezi lidmi.
I sama řeč zůstává pozadu, neboť člověk, jehož jazyku nerozumíš,
snadno ti může zůstat cizincem.“ Otto František Babler*

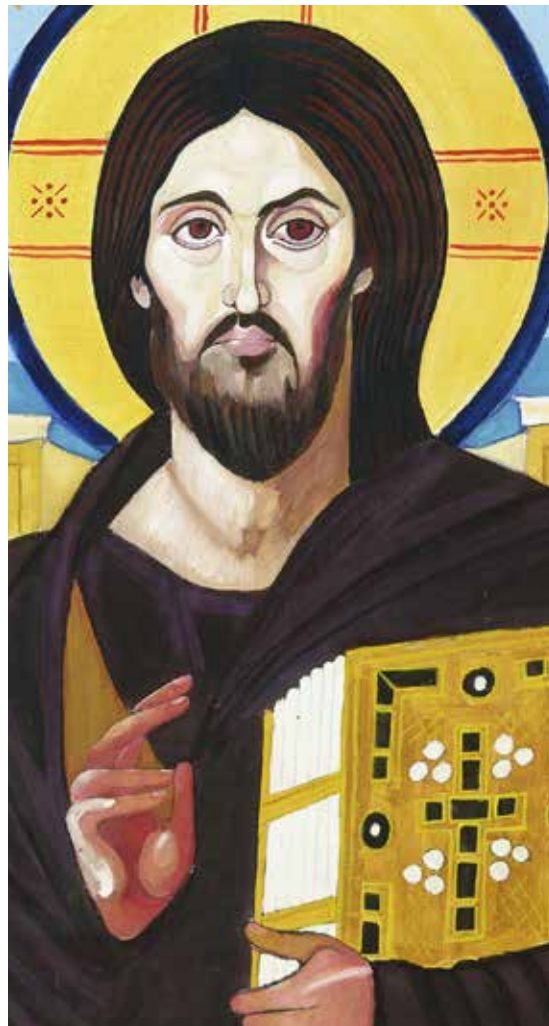
P Výstava PEL-MEL sdružuje výtvarníky, kteří mají zkušenost se stavem, ve kterém se dostali až na samý okraj vědomí, místa, kde my ostatní obvykle nemáme přístup. U mnohých si tato mnohdy dobrodružná, ale i strastiplná exkurze vybrala svou daň. Také díky tomu mnozí z nich byli schopni transformovat tuto zkušenost do svého výtvarného vyjádření a hledat jeho netradiční formy a pohledy.

M Právě tato výjimečnost a jinakost je pro společnost darem, kterého by si měla vážit a podporovat. Hraniční impulzy posunují společnost dále a rozvíjejí ji v mnoha směrech. Minimálně alespoň k větší toleranci a pochopení se navzájem.

Skupina vystavujících je různorodá, jak napovídá její název. Každý autor je svébytný, originální. Někdo je hravě kreativní, u někoho pozorujeme, že je poučený a projev je kultivován výtvarným vzděláním. Někteří z autorů prostě nemohou jinak...

Posuďte sami, zda si vyberete něco, co vás zaujme.

Eva Klimešová, Ivona Országová

Zdenka Tomášková

letošní laureátka Ceny statutárního města Opavy

Letošní vzácná jubilanťka PhDr. Zdenka Tomášková (nar. 1929), rozená Kadlecová, oceněná při příležitosti jejího životního jubilea letošní Cenou města Opavy, pochází ze Záměčku u Kroměříže. Olomoucká vysokoškolská studia na Univerzitě Palackého, obor psychologie, se jí stala průpravou pro celoživotní povolání, zejména v oblasti poradenství a pedopsychologie ve zdravotnictví i školství.

V Kostelci na Hané, kam se s rodiči přestěhovala, poznává již ve svých dvanácti letech významnou osobnost – autora Slezských písní, básníka Petra

Bezruč. Z rozhodnutí Antonína Pírka, jehož pohostinství Bezruč v Kostelci na Hané rád přijal, doprovází básníka na jeho dlouhých, často tříhodinových procházkách po okolí a zvědavě naslouchá o 62 let staršímu Vladimíru Vaškovi, který má vždy v zásobě nepřeberné informace o každé rostlině, stromu či živočichu. Jejím „veledůležitým úkolem“ je přivolat okamžitě pomoc, kdyby se „nedejbože“ starému pánovi něco přihodilo. Absolvuje tak spontánně mnohá poučení z několika vědních oborů, na něž bude po letech s vděčností vzpomínat. Tak je tomu po celou dobu německé okupace.

To podivu i respektu hodné vzájemné přátelství básníka s děvčátkem navodí důvěru, která již tehdy Zdence Kadlecové pootevřela dveře i do básníkovy výsostného soukromí, do světa české i světové literatury, zvláště poezie, výtvarného umění, životů malířů, sochařů, do světa vzácných bibliofilských tisků, ba dokonce i do jakési dobrovolné poštovní praxe. Pomáhá pečlivě připravovat zásilky pro mnohé sběratele vzácných soukromých bezručovských bibliofilských tisků, ale i běžné korespondence vypravované z kosteleckého Červeného domku,

Z chráněného básníkovy tuskula, všem jejich vděčným adresátům, jichž bývalo v jubilejních letech ke čtyřem stům.

Vzájemná důvěra časem vytváří prostor pro nikdy ne placenou, ale obětavou „dobrovolnou sekretárku“ – jak rád Petr Bezruč Zdenku Kadlecovou tituloval. Ta dobrovolná a zdaleka ne lehká či dokonce zanedbatelná služba velikánu české poezie pro ni bude vždy znamenat zajímavou zkušenost – smět být nablízku vzácné umělecké bytosti. Provázela život Petra Bezruče téměř až do básníkovy smrti.

Je jedinečným a jediným dlouhodobým citlivým a poučeným svědkem básníkovy životní pouti, jeho zálib, drobných radostí, avšak také strastí, které Bezruč nemíjely. O mnohé z těchto zkušeností se doktorka Tomášková nezištně podělila se svými odbornými kolegy, přáteli, básníkovými čtenáři i sběrateli a vydavateli jeho díla. Je to nekonečná řada besed, rozhlasových pořadů, setkání, včetně těch opavských. Když si lidé pletli Bezručovy básně s národními písníkami či dokonce se obávali, že je Bezručova poezie prokomunistická, nikdy nedařilo najevo, že jejich hledisko prozrazuje, že básníkovy verše nečetli, že je vlastně neznají, naopak trpělivě a laskavě vše uváděla na pravou míru. Její služba básníkovy trvá dodnes. A troufám si tvrdit, že tak tomu bude provždy...

Ortel samoty, kniha o Petru Bezručovi, jejíž autorkou je právě Zdenka Tomášková, je nejen literárně zajímavou, ale také historicky hodnověrnou výpovědí o životě básníka, jeho soukromí, lásce k přírodě, toulkách Beskydami, „výplazech na Lysou“, přátelích, krajině jeho srdce. Stačí nalistovat prvních pár stránek – a budete se těšit na každý návrat k dalším. Brávám „Ortel“ do rukou často – a vždy v něm objevím něco nového pro poznání i pro radost.

Město Opava se právem hrdě hlásí k Petru Bezručovi jako ke svému rodáku. Každoročně uctívá i místo jeho posledního odpočinku, především ale pečuje o sdělení básníkovy uměleckého a společenského odkazu. Je přímo symbolické, že právě na letošním 62. ročníku festivalu spojeného s Bezručovým jménem předá primátor ing. Tomáš Navrátil Cenu statutárního města Opavy člověku, který je celoživotně spjat s básníkem a jeho odkazem – doktorce Zdence Tomáškové.

Zdenka Pfefferová

Adventure Strings

smyčkový kvartet (Slovensko)

A Většina posluchačů si pod pojmem smyčkový kvartet představí především klasickou hudbu, která může evokovat vážnost či dokonce nudu. Se slovenským souborem však zažijeme jiné hudební dobrodružství. Své hudební show se snaží kromě „povinného“ klasického repertoáru rozšířit také o hudbu filmovou, rockovou, popovou, jazzovou či ukázky lidové hudby různých národů. Všichni členové mají klasické hudební vzdělání a jsou členy nejrůznějších orchestrálních a komorních formací, se kterými vystupovali v řadě světových metropolí, ale také na mnoha festivalech a kulturních akcích. Svou virtuozitu i pódiovou show potvrdil soubor mimo jiné také vystoupením v pořadu Česko Slovensko má talent v roce 2012.

S Členové Adventure Strings jsou:
Slavomír Glos – 1. housle, umělecký vedoucí
Ivo Remenec – 2. housle
Klaudia Remencová – violoncello
Roman Rusňák – viola.

Polisianochka

vystoupení folklorního souboru z Ukrajiny
(2. část slavnostního zahájení festivalu)

P Folklorní soubor Polisianochka přijíždí do Opavy z ukrajinského města Rovno (Rivne), ležícím v západní části Ukrajiny na historickém území Volyně. Základnu souboru tvoří více než 200 tanečníků různých věkových kategorií. Polisianochka zpracovává především lidovou kulturu Rovenské oblasti, ve svém repertoáru má však také tance z jiných etnografických regionů a národní ukrajinské tance. Soubor je držitelem mnoha ocenění z různých soutěží a přehlídek pořádaných nejen na Ukrajině, ale také v jiných státech Evropy. Svě taneční umění soubor předvedl na festivalech v Bulharsku, Řecku, Maďarsku, Rakousku, Litvě, Slovensku, Španělsku, Polsku a Německu. Do České republiky soubor zavítá podruhé.

Z kapacitních důvodů nutno vyzvednout vstupenky v pokladně Slezského divadla Opava nebo na slavnostním zahájení.

Chodníčky k domovu

regionální folklorní festival s mezinárodní účastí

Již od roku 1986 se v Opavě koná tradiční regionální festival národopisných souborů Chodníčky k domovu. A také letos má festival přívlastek mezinárodní. Hosty festivalu budou ukrajinský folklorní soubor Polisianochka z Rovna, chorvatský folklorní soubor Mosor z Gata, polský folklorní soubor Strzecha z Ratiboře a komorní folklorní soubor Szöttes z Bratislavy. Z tuzemských souborů se divákům představí folklorní soubor Haná z Přerova a Slezský soubor Heleny Salichové z Ostravy. Opavské Slezsko zastoupí Bejatky ze Štítiny, Srubek ze Štěpánkovic a samozřejmě také opavské folklorní soubory Úsměv, Vrtek a Ischias a cimbálové muziky ZUŠ a SVČ Opava.

Festival zahájí v pátek 6. 9. v 15:30 hodin krojovaný průvod, který Ostrožnou ulicí na Dolní náměstí povede Slezská kapela.

Od 16:00 hodin se pak přímo na Dolním náměstí můžete těšit na I. festivalový program.

V sobotu 7. 9. od 9:30 hodin se na Dolním náměstí uskuteční II. festivalový program.

Od 15:00 hodin budeme mít v zahradě SVČ Jaselská možnost nejen se zúčastnit III. festivalového programu, ale v rámci dílniček pro děti vidět lidové řemeslníky „v akci“ a také si s nimi některé výrobky zhotovit.

Příznivci lidového umění se tedy mají opravdu na co těšit.

Mgr. Soňa Wenzelová, ředitelka Střediska volného času Opava

Další doprovodné programy:

Od pondělí do čtvrtka nám každé odpoledne od 16:30 hodin

zahrají divadelní soubory – pohádky pro děti uvidíme v podání DS Štěk – Pacienti paní Láryfáry, DS OPAL – Pták Ohnivák a liška Ryška, DS PAJÁDA – Pohádkové překvapení, DS OPAL – Tři zlaté vlasy děda Vševěda.

Milovníky country hudby v pondělí potěšíme koncertem kapely Slatinský Schrummel, se kterým přijedou do Opavy také country tanečníci Stopaři ze Štítiny, a společně tak roztančíme náměstí, těšit se můžeme také na výuku některého z country tanců.

V úterý nám zahraje folková kapela AZYL, kterou opavští diváci velmi dobře znají, protože nám tady hraje při různých příležitostech od svého vzniku v roce 1991.

Na středu připravilo SVČ Opava Koncert pro radost III, ve kterém nám písně evropských autorů a interpretů zazpívají opavští a ratibořští zpěváci.

A na čtvrtek si pro nás svůj koncert chystá folk-bluesová kapela Modrý Amadeus. Přijměte tedy naše pozvání ke sledování koncertů a představení, které pro vás kapely a divadelní soubory připravily.

Jaroslava Poláková,
pedagog Střediska
volného času Opava

Český Honza

loutková pohádka, která začíná na peci a končí
královskou svatbou
LOUTKOVÉ DIVADLO LOKVAR

Č

Napsal: **Vít Peřina**

Režie: **Michaela Homolová**

Výprava: **Barbora Hubená**

Hrají: **Lokajová/Varga/Veliký**

Pro děti od 3 let

Délka představení: 50 min. (bez přestávky)

H

Povede se Honzovi rozhoupat a vyzrát na čerty,
draka a loupežníka? A vybrat si tu správnou nevěstu?
No jo, hodně otázek a pomoci můžete i vy.

Nový text o Honzovi napsal dramatik Vít Peřina
na motivy pohádek o českém Honzovi.

Vítkův Honza není hloupý, ale hodný.... spíš teda neroz-hodný.

Foto: archiv divadla

Čtyři dohody aneb Cesta za osobní svobodou a štěstím

výprava za moudrostí starých Toltéků

Jaroslav Dušek a Divadlo Vizita

Čtyři dohody je světoznámá kniha o moudrosti starých Toltéků autora Dona Miguela Ruize. Usiluje o prolomení omezujících předsudků a jejich nahrazení názory, které přináší osobní svobodu, štěstí a lásku. Představení Čtyři dohody opavskému publiku již v minulosti Jaroslav Dušek s Divadlem Vizita představil v rámci festivalu Další břehy a Bezručova Opava. V letošním ročníku Bezručovy Opavy s tématem Umění a svoboda se tak znovu ohlédneme za moudrostí předkolumbovské toltécké civilizace v současné interpretaci.

Divadlo Vizita

V Originální tvůrčí projekt již více než třicet let zkoumá možnosti improvizace a spontánní tvorby. Ústřední osobností divadla je po celou dobu jeho činnosti herec a improvizátor Jaroslav Dušek. Jeho živelně vznikající jevištní obrazy a příběhy jsou základem představení. Myšlenka, slovo, melodie, rytmus i pohyb se v nich prostupují a tvoří komplexní celek. Důležitou roli má hudební složka – na té s Jaroslavem Duškem spolupracují Pjér la Šéz (kytara, zpěv) a Zdeněk Konopásek (bicí), světelný design je v režii Viktora Zborníka. V letech 2010, 2012, 2015 a 2017 byl výtěžek ze vstupného věnován na organizaci olympiády tělesně postižených sportovců, lidem postiženým povodněmi na Liberecku, Dětskému centru Čtyřlístek a Klubu přátel tělesně postižených dětí Opava, který působí při Mateřské škole Eliška. Také letos bude představení benefiční.

VSTUPNÉ: 400 Kč

Foto: Roman Konečný

Máme zelenou

vernisáž výtvarné skupiny X

Úvodní slovo: Dieter Schallner

Hudební doprovod: pěvecký sbor Domino

X „Zelená je jedna ze základních barev barevného spektra, je to barva monochromatického světla o vlnové délce zhruba 520 až 570 nm.“ Tolik Wikipedie. Výtvarné umění se na barvy již přes sto let dívá poněkud jinak. Od dob prvních modernistů – fauvistů barva vyjadřuje pocity.

Síla obrazů vychází z barevné plochy. Barvy se postupně v klasické moderně ujali expresionisté, malíři abstrakce i pop-artu. Skupina X v posledních letech také objevuje sílu barevných ploch: v roce 2017 představila svoje pojetí modré, v letošním roce již na jaře se pokusila tematicky představit svým divákům zelenou na výstavě nazvané „Komu se nelení, tomu se zelení“.

Nyní, v intimních prostorách prodejny Optik Skryjová, vystavují a přivádějí k úžasu nad mocí zelené barvy J. Hybnerová, M. Mrázková, P. Gregor, I. Sýkorová, J. Škarohlíďová, L. Chorvátová, A. Zupková, K. Solnická, R. Herrmann, Š. Quisová, J. Palzerová, E. Muchová, P. Šípková, B. Frýba a M. Rychtářová. Je-li zelená výzvou k volnosti nebo symbolem přírody, pak výstava etablované skupiny slezských výtvarných umělců je oslavou této barvy, bez níž si nedokážeme představit život a svět.

Dieter Schallner

Foto: autorka Petra Šípková

Přicházíme v míru

povídání nejen s autisty nejen o autismu,
moderuje Michal Roškaňuk a Jaroslav Dušek

Setkání se světem autismu a autistů – poznejte osobně některé z nich, poznejte jejich talenty i nedokonalosti. Večerem Vás provedou Michal Roškaňuk, muž s Aspergerovým syndromem a zakladatel občanského sdružení Adventor (www.adventor.org), a Jaroslav Dušek.

A O autistech se často říká, že jsou jako bytosti z jiné planety – někdy se chovají, mluví nebo vypadají zvláště a pro ně samotné je někdy zvláštní chování, mluva nebo vzhled ostatních. Z toho vychází i název pořadu – vždyť každá mimozemská delegace dříve či později prohlásí „Přicházíme v míru“.

Přijďte tedy na besedu se zástupci té jejich i té vaší planety a poznejte, že tyhle bytosti to myslí vážně – ostatně tak jako všechno, co řeknou. Ptejte se na cokoli, co vás zajímá; dozvíte se také to, v čem jsou někteří z nich výjimeční anebo v čem potřebují pomoc druhých.

Akce je organizována ve spolupráci s odborem rozvoje města a strategického plánování Magistrátu města Opavy, agendou Zdravého města Opava a organizací Adventor.

Michal Roškaňuk

Odvaha, odhodlání, kuráž!

projekce fotografií a povídání o vzniku jezdecké sochy Jaroslava Róny
(připravil Aleš Formánek)

O Co je to odvaha, jakou má povahu a smysl, takovou otázku si musel jistě položit Jaroslav Róna, když se rozhodl zúčastnit se soutěže vyhlášené městem Brno na jezdeckou sochu markraběte a rytíře Jošta. Nelehkou soutěž vyhrál, zakázku získal, socha s názvem Odvaha dnes už stojí na náměstí před Moravskou galerií a je součástí života moravské metropole. Vznik sochy – od modelu až po instalaci – podrobně dokumentuje objemný soubor fotografií Aleše Formánka vydaný ve stejnojmenné knize Odvaha.

Pro sochu a stejně tak i pro cyklus fotografií je důležitá chronologie, neboť odvaha zde není chápána jako náhlé rozhodnutí, gesto, ale jako jistý proces, kontinuita jednání směřujícího k činu. Za odvahou či kuráží stojí totiž práce a spolupráce, dlouhodobé úsilí dát věci tvar, zhodnotit všechny přípravné kroky a dospět k přesvědčivému dílu. To platí jak o sochaři Jaroslavu Rónovi, tak i o fotografovi Aleši Formánkovi. Výsledek soutěže byl vyhlášen v roce 2012, v roce 2013 se rodil hliněný model, v roce 2014 vznikala sádrová forma a v roce 2015 se konečně přikročilo k odlití jezdce do bronzu. Práce a starosti ale nekončí, ještě je třeba zajistit náročný odvoz na místo a instalaci sochy. Formánkova kniha zachycuje celou historii včetně slavnostní vernisáže a vystoupení bubeníků. Kniha je uzavřena a vytištěna těsně před Vánocemi roku 2017, do rukou zájemců se dostala až v roce 2018.

Jaroslav Róna je sochař moderní, což ale neznamená, že nectí tradici, právě naopak, zajímá se o historii, čerpá z ní poučení i nápady. Často se lidé diví, proč má Joštův kůň tak dlouhé nohy, ale i pro ně nalezl Róna jistou inspiraci v renesančním sochařství. V rozhovoru pro Babylon (4/2017) Róna říká: „Když jsem byl v Lucce, kde je v interiéru na zdi socha svatého Martina

na koni, jak se dělí o svůj plášť se žebrákem, byl to moment, kdy jsem se rozhodl, že natáhnu nohy koně sochy Jošta, protože kůň svatého Martina má pod nohama dva nosníky, které jakoby prodlužují jeho nohy a vytváří mu taková obří kopyta.“ Téma samo vytáhlo nohy do výšky, Jošt vyrostl právě

díky Rónovu přesvědčení „jít do boje“, bít se za své neobvyklé dílo. Tradiční sochy italských kondotieriů zdůrazňují fyzickou sílu, Róna ale pojal téma spíše psychologicky jako vnitřní rozhodnutí. Není to tedy oslava válečníka, ale bojovníka. Rónův zápas je především o rytířské ctnosti, statečnosti a odvaze. Fotografie Aleše Formánka sledují vznik sochy jako autentický příběh, který má svůj počátek, svůj děj, své vrcholy i drobné detaily a také své finále. Je šťastné, že cyklus není „barevnou reportáží“, ale černobílou uměleckou monografií se snahou co nejvíce se přiblížit principům řemesla, práce a Rónově tvorbě. Už jen samotná přípravná konstrukce z drátů a trubek je sochou, za kterou by se nemusel stydět leckterý modernista. Fotografie ukazují náročnost technologických postupů, práci na hliněném modelu, sádrové a pískové formě a nakonec i odlití do bronzu, ušlechtilého a tradičního materiálu. Řemeslo je doslova monumentalizováno, bez šikovnosti lidských rukou a zkušenosti spolupracovníků – štukatérů, bronzářů, cizelérů by socha nevznikla. Dá se říci, že hlavním motivem je přece jen socha a nikoliv autor díla a jeho spolupracovníci, ti všichni jen doplňují scénu, ale nepózují. Jen výrazy tváře odhalují občas okamžiky napětí i okamžiky radosti. Róna sám sebe považuje za postmoderního symbolistu, má rád hladké tvary a do své tvorby nechává vstupovat podvědomí a sny. Lépe to snad říci ani nelze, fotokniha Odvaha, tento poutavý příběh, je toho dokladem.

Na obálce knihy není kupodivu celkový pohled na sochu, ale fotografie ležící koňské hlavy odlité v bronz. Samostatný objekt je v tomto případě výmluvnější než celek, hlava koně je esencí tvarů, vášně, odvahy. Hle, umění! Dodejme, že práce a odvahy je nám třeba v umění i v životě. Přetrvávají jen hodnoty, hmatatelná díla a výsledky, nikoliv jednoduchá efektní gesta.

Josef Kroutvor

Odvaha

projekce dokumentárního filmu Pavla Štingla

Režie: **Pavel Štingl**

Scénář: **Pavel Štingl**

Kamera: **Miroslav Janek**

Hudba: **Miloš Vacík**

Hrají: **Jaroslav Róna**

Střih: **Tonička Janková, Jakub Voves**

Zvuk: **Michael Miček, Vladimír Chrástil**

Česko, 2016, 70 min.

Dokumentární film

Tříletý dialog dokumentaristy Pavla Štingla se sochařem Jaroslavem Rónou během realizace jedné z největších bronzových jezdeckých soch na světě.

Sběrný snímek *Odvaha*, který byl ve světové premiéře uveden na 51. MFF v Karlových Varech, vznikl v průběhu realizace stejnojmenné sochy Jaroslava Róny v letech 2014–2015. Svým stylem volného víceletého rozhovoru mezi dokumentaristou Pavlem Štinglem a sochařem Jaroslavem Rónou navazuje na dokument „Popis jednoho zápasu“, který o dvanáct let dříve vznikl během realizace pomníku Franze Kafky v Praze.

Bronzový jezdecký pomník pro veřejný prostor je alegorií odvahy. Moravské náměstí v Brně tak završilo svůj odkaz čtyř platónských ctností dobré obce, které jeho nové podobě navrhl architekt Josef Hrůša. Socha je dedikována Joštu Lucemburskému, markraběti moravskému.

Vznik pomníku provázela řada peripetií, léta soutěžení, mnoho diskusí v médiích. Samo město Brno prodělalo mnoho názorových rozeprávek, politických přestřelek v lokálních tiskovinách i na přenosových vlnách. Realizace a samo odhalení sochy, která je svým významem nezřídka srovnávána s Myslbekovým svatým Václavem, byly mimořádnou prověrkou obecného dialogu o umění ve veřejném prostoru, o mediálních reakcích na umění financované z veřejných prostředků i o komunikaci mezi politickou a uměleckou obcí v proměnách volebních období.

Malý dokumentární štáb v autorském obsazení Pavel Štingl v roli režiséra, Miroslav Janek v roli kameramana během dvouletého sběrného natáčení posunul rozhovory s Jaroslavem Rónou do širokého rámce úvah nejen nad dílem samým. V průběhu měsíců modelace jezdeckého pomníku se dialogy mezi dokumentaristou a výtvarníkem rozšířily na vztah sochaře

k městskému prostoru v proměnách politických režimů... vztah mezi uměním tradičním a konceptuálním... na spolupráci sochařů a architektů v různých dobách, či na odvahu současného autora proniknout do veřejného prostoru, demokratizovaného veřejnou diskusí hyperkritického ladění. Snímek „*Odvaha*“ není obhajobou stejnojmenné sochy.

Je přirozenou a povinnou reakcí dokumentaristů být při vzniku něčeho zcela mimořádného a zaznamenat, co se v současném umění odehrává. **(Česká televize)**

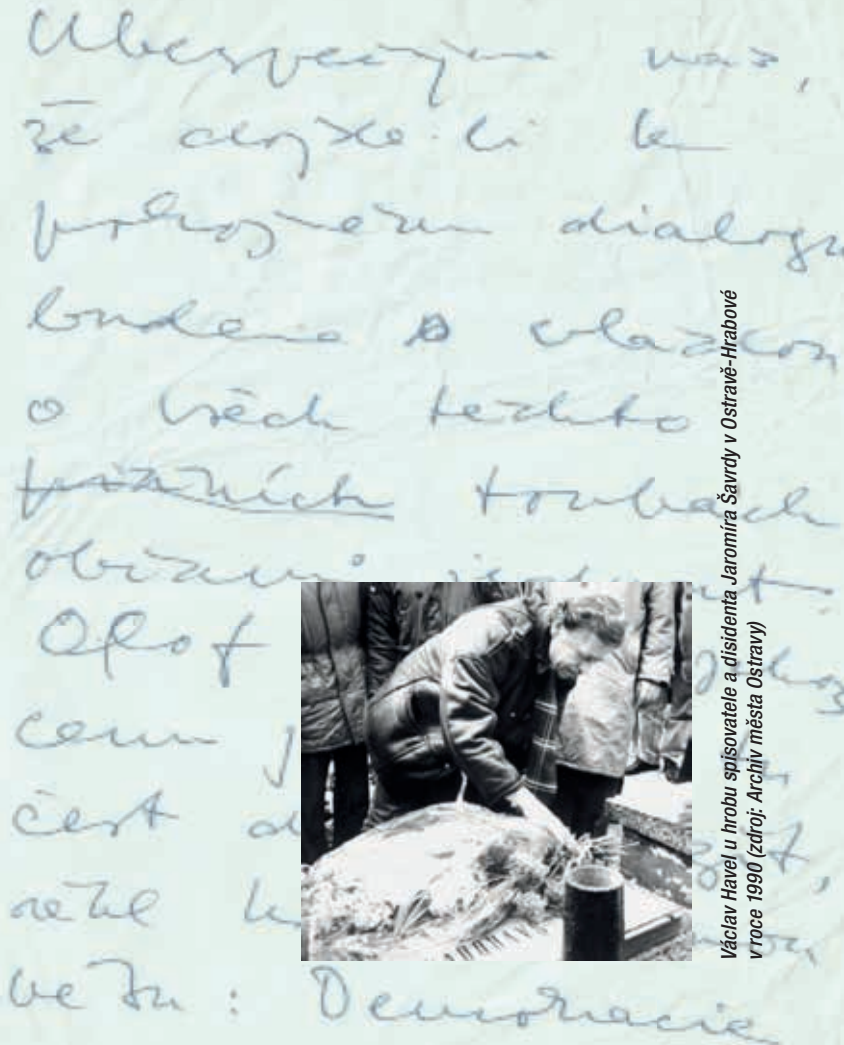
Václav Havel – Cesta svobody

Václav Havel na magistrátu města Opavy v roce 1994
(zdroj: Státní okresní archiv Opava)

H Výstava představí u příležitosti 30. výročí sametové revoluce výjimečnou osobnost českého dramatika, esejisty, disidenta, kritika komunistického režimu a později prezidenta Václava Havla. Sleduje prostřednictvím známých i méně známých fotografií a myšlenek z Havlových textů či veřejných projevů jeho úlohu v rámci demokratizačního procesu. Výstava rovněž přiblíží Havlova literární díla dotýkající se zásadních témat jako svoboda, moc, morálka a lidská práva, jejichž úkazy si budou moci návštěvníci poslechnout díky pozoruhodnému projektu Čist Havla (www.cisthavla.cz). Prostřednictvím unikátního obrazového materiálu z regionálních pamětových institucí (Archiv města Ostravy, Zemský archiv v Opavě, Státní okresní archiv Opava, Archiv Slezské univerzity, Slezské zemské muzeum) bude představena vazba Václava Havla, mj. čestného občana Opavy, na slezský region a jeho dvě návštěvy našeho kraje v 90. letech. Výstavu připravily kurátorky Památníku Petra Bezruče Monika Szturcová a Martina Dragonová ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla a statutárním městem Opava. K výstavě bude připraven rovněž bohatý doprovodný edukační program pro školy.

Monika Szturcová

Václav Havel u hrobu spisovatele a disidenta Jaromíra Šavrdy v Ostravě-Hrabově
v roce 1990 (zdroj: Archiv města Ostravy)

Václav Havel

vernisaž výstavy a přednáška předního českého fotografa Tomkiho Němce

TOMKI NĚMEC

N patří k předním českým fotografům. Námětem jeho volné tvorby je téměř vždy „obyčejný“ člověk ve svých každodenních situacích, které něčím vypovídají o jeho osobním údělu, ale i o dějinách a politice, které na něj doléhají.

V letech 1989–1992 byl osobním fotografem prezidenta Václava Havla. V letech 1997–2002 ho fotografoval znovu, dle potřeb kanceláře prezidenta. Dvakrát byl oceněn v soutěži World Press Photo. Byl reprezentován fotografickou agenturou Agence VU/Paris, od roku 1992 Anzenberger Agency/Vienna. Jeho fotografie byly vystavovány v řadě zemí světa a publikovány v mnoha periodikách po celém světě – např. Libération, Le Monde, Paris Match, Stern, Der Spiegel, Das Magazin, DU, Geo, Die Zeit, Focus, Esquire, New York Times Magazine, Los Angeles Times Magazine, News a dalších. Vydal dvě fotografické publikace a na mnoha se podílel.

Na obou akcích si můžete zakoupit a nechat podepsat autorem výbornou knihu Václav Havel – Tomki Němec, Fotografie.

Pod platanem fest

kulturní minifestival pořádaný u příležitosti oslav
130. výročí založení Psychiatrické nemocnice v Opavě

Program:

10:00 Čtení pro osvěžení duše, literární pásmo

Účinkuje:

Tomáš Jirman, člen činohry Národního divadla
moravskoslezského v Ostravě

Hudební doprovod:

František Lučan a Jan Blahuta

13:00 Hudební pásmo muzikálových a operetních písní

Účinkují:

Roman Harok a Eva Zbrožková,
solisté souboru opereta/muzikál Národního divadla
moravskoslezského v Ostravě

Hudební doprovod:

Petr Miller, herec, zpěvák a choreograf

15:00 Jiří Krhut „Jen tak“

Recitál ostravského baviče a muzikanta

17:00 Banda dell caffe a David Stypka, koncert

Účinkuje:

Banda dell caffe / ostravská kapela – Sváta Tulej, Rudy Horvat,
Maro Zeman, Pavel Sotoniak a Jenny Krompolc a David Stypka
v rámci koncertu vystoupení kapely Anima Band
a autogramiáda Davida Stypky

Dnem provází Patrik Neuwirth, imitátor, moderátor, herec a komik.

V průběhu dne se můžete těšit na další doprovodné programy:
představení a workshopy organizací Opavska,
rehabilitačního a dětského oddělení PNO,
den otevřených dveří stacionáře PNO a další.

Festival se koná v návaznosti na kampaň duševního zdraví
Zeď bláznovství, pořádanou statutárním městem Opava 11. 9. 2019.
Eva Klimešová

Unikátní vlámský klasicismus Terra Nova Collective (Belgie)

koncert – Mozart / Faber / Maldere
SVATOVÁCLAVSKÝ HUDEBNÍ FESTIVAL

Terra Nova Collective
Vlad Weverbergh (dirigent, klarinet)

Ars Brunensis
Dan Kalousek (sbormistr)

Program:
Pieter van Maldere (1729–1768): Symfonie D dur, op. 5/1
Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791): Koncert A dur
pro basetový klarinet a orchestr, KV 622
Johan Adam Faber (1692–1759): Missa Maria Assumpta

Terra Nova Collective

Soubor má svůj domov v belgických Antverpách, ve městě překypujícím historií. Hudebníci tohoto ansámblu spolupracují se světoznámými soubory, jako např. Anima Eterna, Les Muffatti, Orchestr B'Rock, Les Agrémens, Freiburger Barockorchester, Concerto Köln, Le Concert d'Astrée a dalšími.

Soubor Terra Nova Collective se pyšní tím, že jeho partnery ve výzkumu staré hudby jsou muzeum Vleeshuis v Antverpách a Výzkumné centrum vlámské hudby. Ke společným projektům často zvou významné muzikology, mezi jinými např. Pieta Stryckerse (muzikolog a lektor na Královské konzervatoři v Antverpách), Godelieve Spiessensovou (muzikoložka) a Alberta R. Ricea (muzikolog, klarinetista). V roce 2016 Terra Nova Collective představil světovou premiéru barokní mše Missa Maria Assumpta od skladatele J. A. Fabera, která obsahuje vůbec první kdy napsané sólo pro klarinet. Nahrávka se setkala s nadšenými recenzemi v mezinárodním tisku, kdy třeba renomovaný Diapason napsal o souboru: „...skvěle vymalovává paletu překvapivých barev“. V sezóně 2017–18 nahrávka a četná vystoupení ansámblu s historickým basetovým klarinetem představila Mozartův slavný koncert ve zcela novém světle. Ve spolupráci s Antverpskou univerzitou soubor prezentoval v jedinečné sérii 14 koncertů s názvem Trouvailles sedm méně proslulých skladatelů. V této sezóně pořádá turné po různých místech v New Yorku a to jej zavede i na festival Takamatsu Musica Antiqua v Japonsku.

VLAD WEVERBERGH

W Ve své tvorbě znovuobjevuje a představuje nespravedlivě opomenuté hudební skladatele a jejich díla. Z toho důvodu v roce 2012 založil ansámbl Terra Nova Collective, kde působí jako umělecký a hudební vedoucí. Sám vybral hudebníky, s nimiž vytvořil flexibilní formaci, která se neváhá pustit do jedinečného repertoáru. Vladův hudební vhled čerpá z jeho plodné a bohaté kariéry klarinetisty. Vlad Weverbergh je absolventem Královské konzervatoře v Antverpách, kde v roce 2000 úspěšně završil svá studia v klarinetové třídě u Waltera Boeykense. Po ukončení studií na konzervatoři zde působil i jako hostující učitel komorní hudby až do roku 2002. S různými dirigenty a symfonickými orchestry se představil na mnoha pódiích po celé Belgii, Rakousku, Maďarsku, Rumunsku a Německu. Vladova diskografie je velmi bohatá a zahrnuje většinu významných skladeb, které kdy byly napsány pro klarinet, i řadu nahrávek ve světové premiéře. Nyní působí jako profesor hry na basklarinet na Královské konzervatoři v Antverpách a může se pochlubit i bohatými zkušenostmi jako hudební producent.

Ars Brunensis

A
B Sbor koncertuje pravidelně u nás i v cizině, je zván na hudební festivaly, spolupracuje s významnými soubory a umělci, divadly a kulturními institucemi v Česku i v zahraničí. V posledních letech účinkuje Ars Brunensis také v operních či muzikálových představeních. Sbor se podílel již na více než dvou desítkách CD nahrávek, řadu jeho vystoupení zaznamenal rozhlas nebo televize. Těleso nahrává scénickou hudbu pro přední divadelní scény a spolupracuje s řadou soudobých autorů, dlouhodobě především s Vladimírem Franzem. Počátek spolupráce Ars Brunensis a Vladimíra Franze se datuje do roku 1997, kdy sbor natočil jeho scénickou hudbu k inscenaci Faust pro Národní divadlo Brno. Do dnešního dne sbor natočil hudbu Vladimíra Franze k řadě dalších inscenací pro Národní divadla v Praze a Brně, Městské divadlo Brno a mnohé další scény, dále pak pro Český rozhlas a televizi. Za společně realizovanou scénickou hudbu k představením Bloudění (1998), Markéta Lazarová (2002), Znamení kříže (2005) a Smrt Pavla I. (2007) získal Vladimír Franz cenu Alfréda Radoka. V dubnu 2009 uvedl Ars Brunensis v rámci oslav 30. výročí svého založení premiéru Franzovy opery Údolí suchých kostí, která vznikla z podnětu dirigenta Dana Kalouska právě pro tuto příležitost.

Prvním sbormistrem tělesa byl Jan Rozehnal, dále sbor vedli Stanislav Kummer, Tomáš Hanus a Roman Válek. Od roku 2002 je uměleckým vedoucím Dan Kalousek. V letech 2013–2015 se na vedení sboru podílel Michal Jančík. V letech 2016–2018 působila jako sbormistryně Zuzana Kadlíčková Pirnerová.

Ars Brunensis pořádá veřejné kulturní akce s originální dramaturgií a profesionální organizací, spolupracuje s nejrůznějšími institucemi působícími v oblasti kultury, propaguje hudební umění a podporuje začínající profesionální umělce. V letech 2012–2014 byl Ars Brunensis koordinátorem mezinárodního projektu Grundtvig s názvem „More than Music“.

Vzpomínka na Petra Bezruče

setkání u hrobu básníka

Opavský rodák Petr Bezruč (1867–1958), vlastním jménem Vladimír Vašek, patří k nejvýznamnějším představitelům české poezie přelomu 19. a 20. století. Do literatury vstoupil svou jedinou sbírkou Slezské písně. Výjimečné verše nemají svým stylem v české literatuře obdobu, stejně jako Bezručův exaltovaný způsob tvorby. Autor je literárními historiky řazen do generace tzv. anarchistických buřičů, jeho dílo je ovlivněno symbolismem a Českou modernou. Již tradičně se u příležitosti zářijového výročí básníkovy narození sejdeme na městském hřbitově uctít Bezručovu památku. Promluví Mgr. Roman Polách, Ph.D.

Foto: archiv SMO

ROMAN POLÁCH

PNarodil se v roce 1986 ve Frýdku-Místku. Publikoval kritiky a básně v řadě časopisů a v revue Weles, v níž působil mezi lety 2012–2014 jako redaktor. V roce 2014 mu vyšla v nakladatelství Protimluv prvotina Náhlý vítr, který je ti svědkem. Jeho básně jsou zastoupeny v antologiích Briketa (2013), Nejlepší české básně (2015), almanachu k šedesátinám Víta Slívy Láska nic nezapomíná (2011) a v ekumenickém sborníku Hledání (2014). Vystudoval doktorský program Teorie a dějiny české literatury na Filozofické fakultě Ostravské univerzity (tamtéž působí jako odborný asistent) ukončený disertační práci, v níž se zabýval postavením literatury ve společnosti po roce 1989 a novými podobami angažovanosti.

Monika Szturcová

Vystoupí:

Opavský chlapecký sbor Kosteráček
při ZŠ Opava, Vrchní
a Církevní základní škola sv. Ludmily v Jaktaři,
sbormistr Karel Kosterá

Starý Ještěř

prezentace nového kulturního spolku z Branky u Opavy,
literární a hudební večer

V rámci 62. ročníku festivalu Bezručova Opava vám představíme nový kulturní spolek Starý Ještěř z nedaleké Branky u Opavy. Bude následovat krátká diskuze a poté autorské čtení Radka Glabazní a Jana Kunzeho. Svou tvorbu představí také Miroslav Černý. Literární část uzavře vystoupení dvou nejzajímavějších básníků našeho regionu. Ivana Kašpárková debutovala loni v listopadu velmi zdařilou sbírkou Vniveč ve známém nakladatelství Dauphin. Irena Šťastná byla nominována na cenu Magnesia Litera (2016) i na Drážďanskou cenu lyriky (2012). Za svou poslední sbírku Sen o třetí plíci (Protimluv, 2018) byla oceněna Moravskoslezskou kulturní Cenou Jantar na jaře roku 2019. Mezi jednotlivými básnickými vstupy vystoupí známá opavská blues-rocková skupina Boosta Grande, která celý večer zakončí samostatným koncertem.

David Bátor

Kulturní spolek Starý Ještěř

Vznikl v květnu tohoto roku v obci Branka u Opavy. Tento spolek si klade za cíl pořádání společenských a kulturních akcí pro širokou veřejnost. Pod křídla tohoto spolku přechází Branský Literární Festival. K dalším činnostem spolku bude patřit vzkříšení a obnovení divadelního souboru Havlíček, který v obci fungoval za první republiky, či pořádání samostatných koncertů ve stylu folk, country, world music nebo blues pro starší spoluobčany, to vše na území obce Branky s cílem navázat na skvělé undergroundové období obce, kdy tu v 80. letech jezdily tehdy zakázané kapely a muzikanti.

IVANA KAŠPÁRKOVÁ

IRENA ŠŤASTNÁ

JAN KUNZE

MIREK ČERNÝ

DAVID BÁTOR

B

Autor je básník, textař, příležitostný prozaik, organizátor a zakladatel Branského Literárního Festivalu, hudebního festivalu BrankaFest a předseda nově vzniklého Spolku Starý Ještěř z. s.

BOOSTA GRANDE

RADEK GLABAZŇA

East Affair

koncert (jazz, folk, ethno, worldmusic) kapely Jury Wajdy

Jura Wajda (CZ) – cimbál
Kim Efert (D) – kytara
Fedor Ruškuc (SRB) – kontrabas
Christoph Hillmann (D) – perkuse

Kapelu East Affair tvoří čtyři hudebníci, kteří se potkali při studiích na Jazzové vysoké škole v Kolíně nad Rýnem. Vedle dvou zakladatelů a leaderů kapely, Němce Kima Eferta, hrajícího na kytaru, a českého cimbalisty Jury Wajdy, dotvářejí skupinu srbský kontrabasista Fedor Ruškuc a perkusionista Christoph Hillmann.

Typickým znakem v jejich převážně autorských skladbách jsou vedle jazzových a folklorních prvků také elementy inspirované Afrikou, Indií nebo Jižní Amerikou.

Jak už ale samotný název kapely a původ hudebníků napovídá, důraz je kladen především na hudbu ze střední a východní Evropy.

Velmi často můžeme na koncertech East Affair (Východní záležitosti) slyšet improvizované melodie, které jsou oblíbenou součástí a samozřejmostí charizmatických muzikantů.

Kapela East Affair, která se stala v září 2008 vítězem World Musik soutěže „Creole NRW“ a v roce 2009 i celoněmeckého kola „Creole bundeswetbewerb“, vsadila na profesionalitu, pohodovost a radost ze hry a také na kombinaci hudebních nástrojů, které vytváří pro posluchače nejen vizuální, ale především zvukové zážitky.

Foto: archiv kapely

O zbojníku Ondrášovi

známá legenda v pohádkovém hávu

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO, LOUTKOVÁ SCÉNA BAJKA

Foto: archiv divadla

Scénář:

Lena Pešák a Tomáš Kočko

Režie a hudba:

Tomáš Kočko

Scéna a loutky:

Michal Hejmovský

Hrají:

Bába, Škeblena, Rarášci, Had, Zatohlav – **Wanda Michátek**

Andráš, Ondráš Fuciman, Kočí – **Marian Mazur**

Kalman, Hrabě Pražma, Prchlík, Juráš Fuciman – **Jan Szymanik**

Eržika, Dorotka, Hraběnka Lizetka – **Anna Bangoura**

Polenda a muzikant – **Ondřej Pazdera**

Kovařík a muzikant – **Artur Říman**

Angličané mají svého Robina Hooda, Švýcaři Wilhelma Tella, horalové z Tater opěvují Jánošíka a našim nejproslulejším beskydským zbojníkem je Ondráš.

Před zhruba třemi sty lety se v nedalekých Janovicích v rodině místního fojta Ondry Fucimana narodil legendární zbojník Ondráš. Ve svých třiceti pěti letech byl zabit svým kamarádem Jurášem. Avšak legendy o zbojníku Ondrášovi si vyprávíme dodnes.

O Příběh o odvaze, soucitu, svobodě a lásce. O přátelství, které zakalila závist. Legenda vyprávěná s nadšením, obdivem a empatií, pohádkovou formou nabízí pohled, jakými cestami se Ondrášův neobyčejný osud mohl ubírat. Děti se mohou těšit na zámecké mazlíčky hraběnky Lizetky, rarášky, Zlatohlava i na společné zpívání.

Představujeme Vám známou legendu v pohádkovém hávu pro nejmenší diváky. Bude to pohádka plná muziky i písní o peripetiích Ondráše a jeho zbojnické chasy. Režisérem i autorem hudby je Tomáš Kočko, moravský hudebník, skladatel i loutkový režisér, který už léta prozkoumává právě legendu o Ondrášovi.

Izrael – země vybojované svobody

přednáška Radka Hejreta

Když David Ben Gurion vyhlášoval pátého dne měsíce Ijaru roku 5708 v předvečer Šabatu vznik demokratického suverénního státu Medinat Jisrael, už nějak tušil, že ta nově nabytá svoboda židovského lidu brzy projde zatěžkávací zkouškou. A taky že prošla. Během necelých 24 hodin od vyhlášení Státu Izrael pravidelné armády Egypta, Jordánska, Sýrie, Libanonu a Iráku napadly Zemi s cílem všechny Židy zahnat do moře. Přesto, nebo právě proto Ben Gurion mimo jiné prohlásil: „Kdo nevěří v zázraky, není realista.“

Přes platné zbrojní embargo a neustálou hrozbu vojenského přečíslení nepřáteli, které bylo v některých případech sto ku jedné, Židé první arabsko-izraelskou válku vyhráli a svoji svobodu uhájili.

Vojáci organizovaní v oddílech Hagany, ze kterých se teprve v těžkých bojích rodila pravidelná izraelská armáda, častokrát s modlitbou pronášeli heslo: „Masada už nikdy nesmí padnout“. Díky jejich osobní statečnosti a obětavosti se tak opravdu stalo. A potom, v následujících desetiletích, synové a vnuci těchto vojáků totéž zas a znovu. S vědomím, že boj o svobodu není dosud dobojován, bránili své území proto, aby jeho obyvatelé mohli v klidu a míru budovat funkční, udržitelný a neustále se rozvíjející stát.

A zázrak se stal. Slovy biblického proroka Izajáše:

„Pouští i suchopár se rozveselí, rozjásá se pustina a rozkvetne kvítím.“

To je dnešní Stát Izrael, země vybojované svobody. Země, do které vás alespoň virtuálně nechá nahlédnout na multimediální přednášce Radek Hejret, lektor, fotograf a průvodce.

S podporou Nadace Mezinárodní potřeby, F-nadace a sboru Dobrá zpráva.

RADEK HEJRET

Foto: archiv Radka Hejreta

– certifikovaný lektor primární prevence Křesťanské akademie mladých, z. s.
– lektor a koordinátor vzdělávacích projektů Mezinárodního křesťanského velvyslanectví Jeruzalém, z. s.
– lektor a koordinátor přednášek o moderním Izraeli v rámci soutěžního projektu CEMACH
– průvodce po Izraeli pro CA OLIVETOURL

Masada

Moje cesta za uměním a svobodou

beseda s Radimem Zenklem o jeho životě u nás a v USA,
spojená s hudebními ukázkami na strunné a dechová nástroje

Radim Zenkl svůj virtuózní recitál doplní besedou a vyprávěním nejen o svém životě v předlistopadovém Československu a své touze stát se profesionálním hudebníkem, ale také o tom, jak to ovlivnilo jeho hudební přípravu a vlastní tvorbu. V další části se přeneseme do Spojených států, kam odešel po desetiletém plánování 4. srpna 1989. Uslyšíme, jak tato změna zapůsobila na jeho hudbu a uměleckou dráhu. Vyprávění bude proloženo hudebními ukázkami z různých období jeho života, zahránými na mandolíny, flétny a didgeridoo.

RADIM ZENKL

Z Narozen v Opavě, v osmdesátých letech působil v ostravských skupinách Athabasca a Rozkol. V roce 1985 založil a vedl skupinu Tyrkys, která vyhrála ve finále Porty v roce 1988. Od léta roku 1989 působí v USA, kde v roce 1992 zvítězil v prestižní celoamerické mandolínové soutěži s mezinárodní účastí „Winfield Mandolin Championship“. Natočil osm sólových CD, spolupracoval jako studiový hráč na více než šedesáti CD a vynalezl speciální mandolínovou techniku, „Zenkl style“, při které nástroj zní jako dva nástroje současně. Koncertně a studiově spolupracuje s hráči nové akustické hudby, jako je např. Béla Fleck, Jerry Garcia, David Grisman, Mike Marshall, Jerry Douglas, Stanley Jordan a další. Během návštěvy Irska v roce 1999 začal hrát na tradiční irské píšťaly a postupně na další flétny z celého světa, také na australské didgeridoo.

Radim Zenkl se objevil na pódii mnoha zemí všech kontinentů a pravidelně také navštěvuje Českou republiku, kde ho kromě sólových vystoupení měli posluchači možnost slyšet ve spolupráci s hráči a skupinami, jako je např. Druhá tráva, Buty, Čechomor, Vlasta Redl, Jiří Stivín, Hradištan, Bratři Ebenové, Vladimír Mišík, Karel Plíhal, Waldemar Matuška, Vladimír Merta a v televizních pořadech Na plovárně, Noc s Andělem a dalších. V roce 2006 mu byla udělena v rámci festivalu Bezručova Opava Cena Petra Bezruče za vynikající umělecké výsledky v oblasti hudby a reprezentaci statutárního města Opavy ve světě.

Foto: archiv Radima Zenkla

Nabarvené ptáče

(Světlo je vidět jen ve tmě)

film Václava Marhoula podle světového bestselleru
Jerzy Kosińskiego

foto: Jakub Čech

Scénář, režie, producent:

Václav Marhoul

Kamera:

Vladimír Smutný

Architekt:

Jan Vlasák

Střih:

Luděk Hudec

Mistr zvuku:

Pavel Rejholec

Kostýmní návrhář:

Helena Rovná

Masky:

Ivo Strangmüller

Hrají:

Petr Kotlár,

**Nina Shuneych, Alla Sokolova, Udo Kier,
Michaela Doležalová, Zdeněk Pecha, Lech Dyblik,
Jitka Čvančarová, Stellan Skarsgård, Harvey Keitel,
Julian Sands, Júlia Valentová Vidrnáková,
Alexander Kravchenko, Barry Pepper, Petr Vaněk**

Ve snaze uchránit své dítě před masovým vyhlazováním Židů rodiče posílají syna k příbuzným na venkov kdesi ve východní Evropě. Chlapeček teta však nečekaně umírá, a tak je dítě nuceno vydat se na cestu a protloukat se úplně samo divokým a nepřátelským světem, ve kterém platí jen místní pravidla, předsudky a pověry. Jeho snahu o doslovné fyzické přežití ale po válce střídá jiný boj. Boj, kterého si ani není vědom, boj sama se sebou, boj o svou duši, o svoji budoucnost...

foto: Jakub Čech

Nabarvené ptáče je hluboce dramatický příběh zabírající se bezprostředním vztahem mezi hrůzou a krutostí na jedné straně a nevinností a láskou na straně druhé. Přestože samotné dílo od svého vydání v roce 1965 způsobovalo a stále způsobuje silné kontroverze, dostalo se mu světového ohlasu i mnoha prestižních literárních cen. Jde o první a nejslavnější román autora knih Byl jsem při tom a Pinball – jednoho z nejvýznamnějších a nejvýraznějších světových spisovatelů minulého století Jerzy Kosińskiego.

„Román Nabarvené ptáče mě svého času, stejně jako milióny čtenářů po celém světě, zasáhl natolik, že jsem se v polovině roku 2008, po dokončení celovečerního filmu Tobruk, rozhodl vyvinout veškeré své úsilí a um na to, abych získal filmová práva právě k tomuto dílu. To se nakonec podařilo,“ vzpomínal na začátek náročného projektu Václav Marhoul.

O Marhoulově záměru slavnou knihu zfilmovat zpočátku věděl jen právník Petr Ostrouchov a kameraman Vladimír Smutný. První oficiální informace byla zveřejněna až ve chvíli, kdy se po mnoha peripetiích v roce 2010 podařilo koupit autorská práva. Ve spolupráci s osmi dramaturgy pak následovalo tříleté martyrium psaní postupně sedmnácti verzí scénáře, provázené mnoha pochybnostmi. „Byly okamžiky, kdy mě zavalil pocit, že to nedokážu, že jsem si na záda naložil moc,“ přiznal Václav Marhoul v jednom z rozhovorů. Klíčový impulz, motivaci do další práce a potvrzení kvality scénáře přineslo v květnu 2013 udělení Zvláštního uznání poroty v rámci vyhlášení vítězů scénaristické ceny ScripTeast / Ceny Krzysztofa Kieślowského na festivalu v Cannes. Úspěch o to cennější, že o zisk prestižního ocenění každoročně usiluje kolem 400 scénářů z celé Evropy, z nichž je vybráno deset až dvanáct nejlepších. Součástí příprav bylo také zhruba osm tisíc kilometrů, které Václav Marhoul během tří let najezdil po Polsku, Ukrajině, Česku a Slovensku s cílem najít vhodné lokace. Ovšem za vůbec nejhorší fázi sám Marhoul označil více než čtyři roky trvající shánění potřebných přibližně 160 milionů korun do rozpočtu filmu.

Pro svůj projekt Nabarvené ptáče Václav Marhoul odmítá označení válečný film. Stejně tak, že se jedná o film o holocaustu. Vzpomíná, že když v roce 2010 začal psát scénář, vůbec netušil, jak nadčasové poselství i osamělém putování a útrapách malého židovského chlapce za druhé světové války nabyde na ještě větší aktuálnosti. Nedávné události v Evropě – migrační krize, šíření xenofobních předsudků a nenávisti bez znalosti faktů... ještě umocnily naléhavost jeho sdělení.

Po dvoudenních předtáčkách v blízkosti Prahy padla první klapka 23. března 2017 na ukrajinské Volyni, ve vesnici Svalovičy. Natáčení pak pokračovalo v dalších 6 etapách postupně na Slovensku a v České republice, poslední se uskutečnilo v červnu roku 2018 v polském městě Świebodzice. Světová premiéra byla naplánována na květen 2019, do českých kin Nabarvené ptáče vstoupí v září 2019.

VÁCLAV MARHOUL

M

Český scenárista, režisér, herec (člen divadla Sklep a divadelního uskupení Pražská pětka), producent, podnikatel, kulturní organizátor a manažer. Jakožto manažer působil coby generální ředitel Filmového studia Barrandov, dále jako manažer uměleckého sdružení Tvrdohlaví, kde také provozoval stejnojmennou prodejní galerii.

Po absolutoriu pražské FAMU v roce 1984 začínal nejprve jakožto asistent produkce a později i jako zástupce vedoucího produkce ve Filmovém studiu Barrandov. Počátkem 90. let se po sametové revoluci stal na sedm let jeho generálním ředitelem.

Je znám také coby aktivní organizátor kulturního dění, např. ze svého působení v umělecké skupině Tvrdohlaví, spoluúčasti na vojenských přehlídkách společnosti Bahna Strašice, přípravě oslav konce 2. světové války v Praze a v Plzni, jakož i kulturního programu v rámci pražského summitu států NATO.

Coby herec vystupoval nejprve v uměleckém sdružení Pražská pětka a v pořadech divadla Sklep. Jedná se také o člena dozorčí rady České filmové a televizní akademie.

Je autorem scénáře a režisérem filmu Mazaný Filip (2003) a Tobruk (2008).

Tip festivalu pro ty, kteří nestihnou opavskou projekci v rámci představení OFK.

Chcete-li zažít Nabarvené ptáče v nejoblíbenějším slezském kině a na jednom z největších pláten v České republice, přidejte se s námi na cestu za projekcí uvedenou Václavem Marhoulem v kině Mír 70 Krnov.

Speciální vláček vyjíždí ze stanice Opava východ dne **18. 9. v 17:10 (z Hradce n. M. v 16:55).**

Sraz diváků a pohoštění v ceně lístků v kině KUPE **od 16:00.**

Čekají Vás doprovodné akce ve spolupráci s kluby vojenské historie a veselá železniční nálada, speciální vlak Vás svezde také zpět (až do Hradce).

100 ks lístků s železničním spojením v ceně zakoupíte v kině KUPE, ve Sluně a v elektru Špacír.

NABARVENÉ PTÁČE - VÝSTAVA JANA DOBROVSKÉHO - REALITY IN FICTION - KUPE 11. - 25. 9.

Od 11. do 25. 9. probíhá rovněž exkluzivní doprovodná výstava fotografií z natáčení filmu v galerii Vodárenské věže v Opavě.

Na akci se spolupodílejí: kino Mír 70 Krnov, MKZ Jeseník, kino KUPE, Biograf 16 a Bezručova Opava.

foto: Jakub Čech

Dílna malého novináře

workshop Michaely Veteškové spojený s knihou reportážních pohádek Jak maminka vyprávěla o 20. století

MICHAELA VETEŠKOVÁ

V „Ověřovat si informace a nevěřit všemu, co slyšíte od jiných – spoléhejte se na vlastní selský rozum!“ Dříve tak jasné pravidlo bere v posledních letech za své a co se asi děje v hlavě dítěte, když i mnohý dospělý propadne fámám a záměrně zkresleným faktům?

Vést školáky ke kritickému myšlení a seznamovat je se základními principy novinářské práce je důležitější víc nežli kdy dřív. Besedy, kdy poučený dospělý předstoupí před děti a mluví, nefungují. Děti si rády hrají.

Proto si s dětmi HRAJEME NA NOVINÁŘE. A co je autentičtějšího než to, že na malé novináře si s nimi hraje skutečný novinář a navíc ještě z média veřejné služby, který den co den stojí u vzniku zpráv a zpravodajských reportáží? Děti si prostřednictvím workshopů vyzkouší novinářskou praxi v pozici novinářů na tiskové konferenci.

Workshop navazuje na knihu reportážních pohádek Michaely Veteškové, které se vztahují ke vzniku samostatného Československa a popisují, co se dělo dál, jejímž záměrem je představit školákům přístupnou formou důležité mezníky 20. století.

Michaela Vetešková je dlouholetou pracovnící Českého rozhlasu, kde působí jako vedoucí redakce kultury, přičemž Český rozhlas nad těmito workshopy pro děti převzal záštitu.

Deset let s Václavem Havlem

beseda a autogramiáda s dlouholetým mluvčím prvního českého prezidenta Ladislavem Špačkem

LADISLAV ŠPAČEK

S

Původním povoláním pedagog Ladislav Špaček, který vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, od roku 1992 působil více jak 10 let na Pražském hradě jako mluvčí prezidenta Václava Havla. Účastnil se bezpočtu setkání s významnými osobnostmi, králi, prezidenty. Jako doprovod hlavy státu procestoval více než 50 zemí světa. Po ukončení druhého funkčního období Václava Havla začal Ladislav Špaček přednášet a psát knihy o etiketě. Stal se z něj vyhledávaný autor více než dvou desítek knih, ve kterých zúročil zkušenosti získané při návštěvách prezidentských paláců, královských sídel či státních večeří a podobných akcí po celém světě. Některé své zážitky popsal v knize Deset let s Václavem Havlem. I o nich bude vyprávět na opavské besedě. Po ní si můžete koupit některou z jeho knih a nechat si ji na místě autorem podepsat.

Listopad 1989 – 30 let poté

přednáška Martina Mejstříka spojená s křtem knihy reportážních pohádek

Jak maminka vyprávěla o 20. století od Michaely Veteškové
Přednáška ve spolupráci se Slezským gymnáziem Opava.

„Tož demokracii bychom už měli, teď ještě nějaké ty demokraty.“
T. G. Masaryk

První část přednášky se týká mých osobních zkušeností ve studentském hnutí před listopadem 1989, události na Národní třídě 17. listopadu 1989 a samozřejmě stávky vysokoškoláků, která vyústila v pád komunistického režimu. Součástí je i krátká ukázka z Deníku a desetiminutový dokument z listopadových dní.

Mottem druhé části přednášky je DEMOKRACIE a SVOBODA.
Co je diktatura a co demokracie? Jak demokracie funguje?
Na čem stojí? Má nějaké slabiny? Můžeme ji ztratit? V čem spočívá koncept „demokracie schopné se bránit“? Co to vlastně je – svoboda? Co pro nás znamená? Kdo je a kdo není svobodným člověkem? Může být demokracie bez svobody? Svoboda bez demokracie?
Jsou demokracie a svoboda „přenosné“? Součástí moderních demokracií je i důraz na lidská práva. Co povinnosti?
Jaká je naše zodpovědnost v globalizovaném světě?

Přednáška je vedena s využitím mých bohatých zkušeností jak z komunální, tak z tzv. vysoké politiky
(byl jsem deset let zastupitelem v Praze 1 a šest let senátorem PČR).
Martin Mejstřík

MARTIN MEJSTŘÍK

M Politik, spisovatel a loutkoherec Martin Mejstřík se několik let, poté, co musel z politických důvodů opustit Pedagogickou fakultu, živil jako kulisák v dnešním divadle Minor. Pak zahájil studium na Divadelní fakultě AMU, kde studoval loutkoherectví. Během svého studia na DAMU se v roce 1989 účastnil jako aktivní činitel sametové revoluce a to tak, že 18. 11. 1989 vyhlásil stávkou studentů a herců a byl také v čele koordinačního stávkového výboru studentů VŠ. Po roce 1990 byl členem zastupitelstva Prahy 1 a posléze byl zvolen do Senátu. Martin Mejstřík je také autorem publikace „Deník – řekněte jim, že sametová“.

Univerzity a svoboda

projekce dokumentárního filmu o ideách a životě univerzit v době, kdy se vzdělání stalo zbožím

Občas hořeli učitelé, občas knihy, říká profesorka Dvořáková, ale univerzity se postupně staly ostrovy rozšiřování svobodného myšlení, poznání a kompetencí prorůstajících do celé společnosti a v důsledku jedním z klíčových pilířů demokratické kultury. S komercializací a masifikací vzdělávání však přišly také nové výzvy, které zasahují praktické i symbolické roviny fungování vysokých škol od jednotlivostí výuky a výzkumu, přes samosprávu až po celý systém.

Celovečerní dokument autorské dvojice Piussi/Janeček, realizovaný sedm let, reflektuje všechny hlavní problémy světového i českého vysokého školství. Mezi mluvčími filmu jsou například politoložka Vladimíra Dvořáková, jeden z nejcitovanějších britských sociologů Frank Furedi, lingvista Noam Chomsky, bývalý ministr školství a profesor sociální psychologie Stanislav Štech, jeden z hlavních protagonistů české verze reformy VŠ, proti kterým se protestovalo, vzdělávací expert a manažer vědy Jiří Nantl, investigativní novinář Jiří Štický, který se posledních několik let zabývá ekonomikou a vnitřními procesy univerzit. Film odkrývá tajemný konec globálního seznamu predátorských vědeckých časopisů na příběhu Jeffreyho Bealla a reflektuje širší rámec tématu plagiátorství. Film také reflektuje koncepční i politický zápas o podobu českého vysokého školství reflexí čtvrtstoletí fungování Akreditační komise i jejich oponentů a je rámován tragikomickou osobní linií jednoho z autorů filmu. Ve filmu promluví i silný studentský hlas a objeví se řada dalších lidí a motivů.

Stanislava Lohinová

Na projekci filmu bude navazovat beseda s prof. Josefem Jařabem, prof. Jindřichem Štreitem, rektorem Slezské univerzity v Opavě doc. Pavlem Tulejou, Mgr. Martinem Mejstříkem a tvůrci dokumentu Zuzanou Piussi nebo Vítem Janečkem, kterou moderuje doc. Jiří Siostrzonek.

Dokumentární film
Koncept, režie a střih:
Zuzana Piussi & Vít Janeček

ČR 2019, 70 min.

ZUZANA PIUSSI
VÍT JANEČEK

P Je slovenská režisérka, která se věnuje investigativní dokumentární tvorbě. Vystudovala katedru režie na Filmové a televizní fakultě Vysoké školy múzických umění v Bratislavě. V letech 1992–2000 spolupracovala s divadlem Stoka. V dokumentární tvorbě zkoumá konkrétní kauzy a fenomény, například politickou scénu ve snímku *Od Fica do Fica* a slovenský nacionalismus v *Křehké identitě*. Snímky *Hrdina naší doby* a *Babička* naopak reprezentují intimní dokumentaristické portréty. Velký ohlas vyvolal její snímek *Fenomén Šmejdi*. Mezi novější snímky patří *Český Alláh* nebo *Selský rozum*.

J Na Filosofické fakultě UK v Praze absolvoval obor filmová věda a na FAMU obor Dokumentární tvorba. Působí jako dokumentarista, esejist a pedagog FAMU. Dlouhodobě se zabývá filmovou teorií, dokumentárním filmem a interdisciplinárními vztahy mezi uměleckými obory a obory poznání. Spoluzaložil Centrum audiovizuálních studií FAMU, které čtyři roky vedl a kde nadále působí. Vede vzdělávací projekt FAMU v Barmě.

JULEK – disident na invalidním vozíku

Opavského scénického čtení, jemuž bude autor přítomen, se ujmou studenti literárně-dramatického oboru Základní umělecké školy v Opavě pod vedením Daniela Volného. Pořad ve spolupráci s Charitou Opava

Divadelní hru Julek začal opavský rodák Ondřej Elbel psát v roce 2013 podle skutečného příběhu Julia Vargy z Šumperku. Příběh statečného a hluboce věřícího člověka, který se v osmdesátých letech minulého století nezalekl těžké choroby ani šikany komunistické státní bezpečnosti, je kromě jiného také příběhem o hledání síly k zachování vnitřní svobody v těžkých časech.

O to paradoxní je osud této hry. Divadlo Šumperk, kde byl Ondřej Elbel již pátým rokem režisérem,

dramaturgem a uměleckým šéfem, prošlo v roce 2013 z politických důvodů malým personálním zemětřesením. Po odvolání ředitele byl propuštěn také Ondřej Elbel. Hra Julek, jejíž poselství se šumperským politikům najednou opět nehodilo, byla stažena z připravovaného repertoáru.

Ondřej Elbel scénář, podle kterého později vznikla také komiksová kniha Objekt Julek, přesto dopsal. Několikrát ho uvedl formou scénického čtení a představil ho také v Knihovně Václava Havla v Praze *Ivo Mluděk*.

ONDŘEJ ELBEL

E

Narodil se v roce 1976 v Opavě. Vystudoval činoherní režii u Arnošta Goldflama na Divadelní fakultě JAMU v Brně. V letech 2007 až 2013 působil v Divadle Šumperk. Režiroval přes čtyřicet inscenací v různých divadlech.

Byl dramaturgem a režisérem v brněnském HaDivadle.

Spolupracoval s Divadlem U stolu nebo Divadlem Polárka, kde uvedli jeho hru Deník Anny Frankové. Komiksovou knihu Objekt Julek vydalo nakladatelství Větrné mlýny. Nyní pracuje jako dramaturg v TV Nova.

GravelRoad (USA)

heavy blues ze Seattlu, naléhavý zpěv, bluesové kytary, přesná baskytara a bubeník jako od Led Zeppelin

Stefan Zillioux – kytara, zpěv

Jon Newman – kytara, zpěv

Joe Johnson – baskytara

Marty Reinsel – bicí a MC

G | Kapela GravelRoad posouvá hudební hranice již více než 15 let, čímž vytváří výrazný zvuk, který spojuje hill country blues a heavy rock&roll. GravelRoad je zvukem nových i starých fúzí a introspektivních nálad. GravelRoad jsou připraveni vydat své osmé studiové album těsně před jejich evropským turné na podzim 2019, nahrané a smíchané v Seattlu ve spolupráci s legendárním producentem Jackem Endinem. Album CROOKED NATION (2019) pokračuje tam, kde poslední nahrávky kapely, včetně desek MISSISSIPPI TIME (2017) a CAPITOL HILL COUNTRY BLUES (2016), skončily. Nové album, obsahující deset písní, je již třetí spoluprací kapely s Endinem a představí řadu skladeb, které magicky spojují hru kytar se šlapající rytmičkou sekci. Členy GravelRoad spojuje čistá láska k hudbě a radost z hraní, které jsou evidentní na každém jejich koncertu.

ALFA farma

adaptace díla George Orwella do skutečného příběhu
DIVADLO ALFA

Režie:

Tomsa Legierski j. h., Karel Czech j. h.

Výprava:

Karel Czech j. h.

Dramaturgie:

Petra Kosová

Hrají:

Andrea Ballayová, Josef Jelínek,

Petr Vydarený, Aleš Kolovrat

Pro diváky od 14 let

Délka představení: 60 min.

A Divadlo Alfa připravuje už několik let vlastní adaptace děl světové i české klasiky, které úspěšně oslovují dospívající publikum, zejména středoškoláky. Po titulech Hamleteen, Ostře sledované vlaky nebo Gazdina roba se plzeňští divadelníci tentokrát zaměřili na dílo George Orwella, především Farmu zvířat. Svět bajky, která rozkrývá plíživé nebezpečí vzniku totality, zasadili do Československa 50. let a nazvali „alfa farma“ (čti alfa farma). Kolektiv tvůrců se inspiroval skutečným příběhem a dobové reálie a autorský text konzultoval s pracovníky Ústavu pro studium totalitních režimů. Proč došlo k takovému posunu? Pouhá ilustrace knižní předlohy nestačí, shodli se tvůrci – a pokud chceme zesílit výpovědní hodnotu inscenace, můžeme a musíme se obrátit k dějinám vlastní země.

Divadelní prostředky – a zvláště prostředky loutkového divadla – zvýrazňují alegoričnost a současně sílu takového sdělení.

ALFA farmu nastudoval jako host pražský režisér, herec, mim a performer Tomsa Legierski.

Kolíbá se velryba

i ve velrybím bříše může být nakonec jako v pokojíčku...

A ani strašní piráti nemusí zůstat strašnými piráty navždycky...

DIVADLO ALFA

Text: **I. Peřinová**

Režie: **T. Dvořák**

Výprava: **I. Nesveda**

Dramaturgie: **P. Vašíček**

Hudba: **M. Vaniš**

Hrají: **Josef Jelínek, Petr Vydarený, Radka Mašková**

Pro děti od 4 let

Délka představení: 55 min.

V Bibli skončil v bříše velryby prorok Jonáš. V naší hře skončí tamtéž dva piráti – Žvanda a Planda. Ale i ta velryba i ti piráti jsou plodem hravosti a fantazie dvou herců – klaunů, a ty všechny si ovšem vymyslela paní autorka.

Všechno začíná tím, že si dva klauni vyrobí papírovou čepici, která by vlastně docela dobře mohla být i lodí, ale ouhá – i pirátskou lodí, na níž plují již zmínění Žvanda a Planda. Ti nakonec skončí ve velrybím bříše, ale naštěstí „jde kolem velryby“ i hvězdička spadlá z nebe, jež – jak známo – umí plnit přání... A právě z jejího zcela nenápadného podnětu se dva „oškliví“ piráti „jaksi mimochodem“ napraví a „jaksi mimoděk“ v nehostinných velrybích útrobach zbudují vlastními silami útulný pokojíček.

Aniž by sebeběně slevila ze své jazykové hravosti (místy v půvabné rytmizované próze) a bohatosti absurdních nápadů, tedy ze svého už rozpoznatelného rukopisu, dokázala autorka vytvořit takovou strukturu dialogu, v níž je, jak v řádcích textu, tak i „mezi řádky“ vepsáno množství fantazijních jevištních, hereckých a loutkářských

akcí. Přitom tato hříčka nese i nezanedbatelné myšlenkové poselství o smysluplnosti tvořivého přístupu k životu. „*Ona 'velryba' v titulu je zároveň dramatickou postavou a zároveň dramatickým prostorem, protože vlastní příběh obou pirátů... se odehrává v jejím bříše... Literatura tu taktó využívá výsledků, kterých dosáhla scénografie loutkového divadla ve svém úsilí stát se hrajícím komponentem – a tak dává velice silné impulsy k organizaci všech prostředků*“ (prof. J. Císař, Čsl. loutkář, 1989). Také touto bytostnou spjatostí s možnostími loutkového jeviště se text I. Peřinové odlišuje od množství jiných, povrchně „hravých“ textů.

Hra byla uvedena na scéně autorčina domovského Naivního divadla v Liberci v r. 1988 a inscenace se na programu udržela více než čtvrtstoletí.

Foto: archiv divadla

Macbeth – Too Much Blood (DJ/Shakespeare)

dark bluegrassová černá komedie na klasické téma,
ve které se mísí absurdita s melancholií
DIVADLO NA ZÁBRADLÍ

Scénář, scéna a režie:

David Jařab

Dramaturgie:

Lucie Ferenzová

Kostýmy:

Sylva Zimula Hanáková

Hudba:

Jakub Kudláč

Obsazení:

Macbeth • Miloslav König

Lady Macbeth • Anežka Kubátová

Johana Schmidmajerová

Banco • Jiří Černý

Duncan • Leoš Noha

Macduff • Václav Vašák

Ross • Ivan Lupták

Lady Macduff • Johana Matoušková

Chlápek 1 • Petr Jeništa

Chlápek 2 • Petr Čtvrtníček

Délka představení: 110 min. včetně přestávk

„Fuck me or kill him!“

Zlo se nerodí v temném kotli, ale vyrůstá z neochoty přiznat sobě i okolí to, co nás uspokojuje. A tam, kde nemůže být ukojena přirozená touha po štěstí, nastupuje touha po moci. Moci, která nám dovolí pomstít se za vlastní traumata a pocity méněcennosti.

Variace na Shakespearova Macbetha, ve které tak docela nevíme, jestli se odehrává v minulosti, současnosti nebo nedaleké budoucnosti. Nevíme, jestli se v ní vracíme ke starým modelům, kdy „muži byli ještě muži“, „ženy byly ještě ženy“ a kdo chtěl moc a peníze, musel se potřísnit krví, anebo se díváme do budoucnosti, kde kultivovanost, korektnost a empatie opět ustoupily nejnižším pudům.

Svět tohoto Macbetha mluví univerzálním jazykem, ve kterém už ale není prostor pro vzletnost a filozofické úvahy. Jazykem, který pojmenovává realitu prostě a neúprosně. K dorozumění v tomto světě už stačí jen jeden jazyk a několik slov.

Ceny divadelní kritiky 2017

Inscenace roku

Macbeth

Příběh neohroženého válečníka, kterého na kolena srazí ambice a touha po moci. Macbeth, obávaný skotský válečník, se neleká zuřivých bitev. Když na vřesovišti vyslechne věštbu, že bude příštím králem, uvěří. Netuší, jak velkou cenu bude muset zaplatit. Cestu ke koruně dláždí smrt a úklady, které nakonec pohltní Macbetha i jeho ctižádostivou ženu.

Recenze

„(...) Toto zpracování Macbetha je úplně jiné než všechna ostatní.

Naprosto originální. Je to troufalé, je to drzé, a proto geniální.

Z Macbetha se stává montypythonovská komická postavička (Too much pathos!) a Lady Macbeth je vám prostě líto. Není to ta mrcha toužící po moci, ale žena, která netuší, že mlčeti zlato (jako ostatně žádná žena) a pak se nestačí divit, co její slova způsobila. A vůbec mi nevadí, že čeští herci mluví při představení anglicky. Právě ta je totiž tou troufalostí, která celé inscenaci dodává originalitu, již v jiném divadle nyní nenajdete.“ Kulturio.cz, 19. 4. 2017 Soňa Hanušová:

Macbeth – Too Much Blood. But no sex.

PŘEDPRODEJ:
SLEZSKÉ DIVADLO OPAVA, PŘEDPRODEJ VSTUPENEK, HORNÍ NÁMĚSTÍ 13
TEL.: 555 537 469

VSTUPNÉ: 200 Kč, 300 Kč, 350 Kč

Fota: archiv divadla

Maryša (Alois a Vilém Mrštíkové)

drama o nerovném vztahu muže a ženy
ostře kritizující poměry na vesnici
DIVADLO PETRA BEZRUČE

Úprava:
Kateřina Menclerová
a **Janka Ryšánek Schmiedtová**
Režie:

Janka Ryšánek Schmiedtová
Dramaturgie:

Kateřina Menclerová

Výprava:

Lucie Labajová

Hudba:

Ivan Acher

Pohybová spolupráce:

Jitka Adamíková

Hudební nahrávka:

housle – **Jana Ambrózová** / pianocimbál, perkuse – **Ivan Acher**

Zpěv:

Pavla Gajdošíková / **Jana Věbrová**

Hrají:

Lízal Norbert Lichý / **Lízalka Markéta Haroková**

Vávra Dušan Urban / **Francek Vojtěch Říha**

Horačka Marcela Čapková / **Strouhalka Kateřina Krejčí**

stařenka Marie Viková j. h. / **hospodská Markéta Matulová**

Rozára Magdaléna Tkačíková

Foto: Lukáš Holý

Délka představení: 2 hod. 20 min.

Bezručí pod režijním vedením Janky Ryšánek Schmiedtové se chopili neklasičtějšího díla českého dramatu – Maryši Aloise a Viléma Mrštíkové. Tragický příběh nešťastné dívky donucené podlehnout společenskému a rodinnému nátlaku zná asi každý. Co je ale na tomto příběhu současného? Jakým očekáváním, požadavkům a „dobrým radám“ jsme vystaveni my? My víme, co je pro tebe dobré, dcero naše.

www.bezrucí.cz

MARYŠA

M námět, který si Alois Mrštík přivezl z Těšan, původně zamýšlel zpracovat jako román, ale na Vilémův popud jej spolu napsali jako drama. Premiéra Maryši, dramatu o pěti jednáních, byla v Národním divadle v Praze 9. května 1894, v Brně pak 27. října 1894.

Děj se odehrává na moravské vesnici. Maryša je dcerou bohatého sedláka Lízala, miluje však Francka, synka z chudé rodiny, který je právě odveden na vojnu do Brna. Přišel se za Maryšou rozloučit, Lízal ho však vyhnal; má pro Maryšu vyhlédnutého jiného ženicha – bohatého mlynáře Vávru, vdovce se třemi dětmi. Přes Maryšin odpor jí Lízal přinutí, aby si Vávru vzala. Manželství není šťastné. Lízal vidí, že udělal chybu a snaží se svou dceru přesvědčit, aby se vrátila domů. Maryša mu však odmítá odpustit, že ji do manželství nutil. Po dvou letech se vrací Francek z vojny. Přijde navštívit Maryšu do mlýna a snaží se ji přesvědčit, aby s ním utekla do Brna. Maryša odmítá, bojí se hanby. To, že se Vávra pokusí Francka zastřelit, nakonec Maryšu vyprovokuje k zoufalému činu – Maryša Vávru otráví jedem (otrušík) nasypaným do kávy.

Autoři při vzniku divadelní hry vycházeli (velmi volně) z životních osudů Marie Horákové z Těšan, která se jako dvacetiletá provdala za Felixe Turka, o patnáct let staršího vdovce se třemi dětmi. Ve skutečnosti ho však neotrávila, ale naopak s ním prožila 39 let společného života a vychovali tři další děti. Je pohřbena v Těšanech se svým manželem ve společném hrobě, na kterém je nápis: „Napsáno drama, prožito větší“.

„Velice problematickým prvkem inscenační tradice Maryši je ornamentální folklór. Slovácká cimbálová nebo hradecká muzika, okrojovaní rekruti, taneční folklorní čísla. Domnívám se, že folklór nejsou jenom tyto ozdoby, ale způsob myšlení lidí ve své době, způsob myšlení spojený s prací, především na vesnici. Je to myšlení ve vztahu k půdě, obživě z ní. Myšlení, které zároveň představuje určitou morálku, spojenou s náboženským desaterem a se vším, co je lidského na světě. Tento způsob myšlení vytváří určitý řád, který se dostává do rozporu s přirozenou touhou mladého člověka po svobodě,“ napsal režisér Alois Hajda.

PŘEDPRODEJ:
SLEZSKÉ DIVADLO OPAVA, PŘEDPRODEJ VSTUPENEK, HORNÍ NÁMĚSTÍ 13
TEL.: 555 537 469

VSTUPNÉ: 200 Kč. 250 Kč. 300 Kč

Ludwig van Beethoven: Symfonie č. 9 d moll „S Ódou na radost“ op. 125

3. abonentní koncert z cyklu Janáčkova filharmonie v Opavě
JANÁČKOVA FILHARMONIE OSTRAVA

Účinkují:

Kateřina Kněžíková – soprán

Roksana Wardenga – mezzosoprán

Ľudovít Ludha – tenor

Martin Gurbaľ – bas

Český filharmonický sbor Brno

Petr Fiala – sbormistr

Janáčkova filharmonie Ostrava

Risto Joost – dirigent

B Janáčkova filharmonie přijíždí do Opavy v roce 2019 již potřetí, aby v rámci svého nově obnoveného abonentního cyklu symfonické hudby v Opavě uvedla stěžejní symfonická díla skladatelů 19. a 20. století.

Jedna z nejoblíbenějších skladeb Ludwiga van Beethovena – Symfonie č. 9 zvaná Óda na radost – rozezvučí opavský kostel svatého Václava už 24. září letošního roku. Skladatel ji dokončil v roce 1824 jako zcela hluchý, avšak brzy po své premiéře ve Vídni, při níž posluchači nadšeně aplaudovali, ale hluchého Beethovena museli obrátit, aby je viděl, protože ovace neslyšel, se skladba zařadila mezi skvosty světové hudební literatury. Čtyřvěté dílo bylo od doby svého vzniku pokládáno za unikátní, zejména díky velkému rozsahu a také neobvyklému obsazení: do 4. věty zakomponoval skladatel kromě orchestru ještě sóla a sbor a učinil tak ze symfonie žánr, který hluboce přesahuje běžný rámec symfonického díla a blíží se kantátě. Bonnský rodák v této finální větě v rámci kompozičního procesu přistoupil ke zhudebnění textu básně německého poety, spisovatele, dramatika a zároveň i svého přítele Friedricha Schillera nazvané Óda na radost. Beethoven v symfonii přináší velké poselství – víru v lepší svět, lásku k lidstvu a radost ze svobody. Snad právě proto se pasáž Ódy na radost (bez textu) stala v roce 1985 hymnou Evropského společenství, tedy předchůdce dnešní Evropské unie. V roce 2002 byl rukopis partitury zařazen do Světového dědictví UNESCO jako první hudební materiál v historii. Janáčkova filharmonie spolu s Filharmonickým sborem Brno nastudovala dílo pod vedením úspěšného estonského dirigenta Risto Joosta.

www.jfo.cz

Záštitu nad cyklem abonentních koncertů Janáčkova filharmonie v roce 2019 převzal primátor statutárního města Opavy Ing. Tomáš Navrátil.

Na vodárně s...

Martinem Myšičkou a Hynkem Čermákem

beseda s herci Dejvického divadla, moderuje Jiří Siostrzonek

MARTIN MYŠIČKA

Na vodárně s... je jeden z nejoblíbenějších pořadů v opavském KUPE. Neformální besedu, ve které se diváci mohou ptát, na co chtějí, obvykle vede pedagog, sociolog a především pohotový moderátor Jiří Siostrzonek. Hosty pořadu jsou významné a zajímavé osobnosti z oblasti kultury a společenského života. V minulosti už se Na vodárně vystřídali například Jarek Nohavica, Iva Bittová, Jindřich Šídlo, Tomáš Klus, Vojtěch Dyk, Miloš Horanský nebo Petr Eben. Hosty oblíbené besedy budou tentokrát členové Dejvického divadla – umělecký šéf a herec Martin Myšička a herec Hynek Čermák.

M Vystudoval činoherní herectví na pražské DAMU (1995) a Matematicko-fyzikální fakultu v oboru subnukleární fyziky. Ještě během studií hrál např. v Národním divadle nebo ve Studiu Ypsilon. V roce 1994 získal Cenu Alfréda Radoka jako talent roku za roli Knížete Myškina v dramatu Idiot. Od roku 1997 je v Dejvickém divadle ve stálém angažmá. Jeho režijním debutem byla v roce 2009 inscenace hry Joea Penhalla Krajina se zbraní. Od 1. ledna 2017 je uměleckým šéfem Dejvického divadla.

HYNEK ČERMÁK

Č Je filmový a divadelní herec, režisér, hudebník, zpěvák a fotograf. V roce 1995 absolvoval herectví na pražské DAMU. Před angažmá v Dejvickém divadle hrál v řadě českých divadel (např. J. K. Tyla v Plzni, Divadelním spolku Kašpar, Středočeském divadle Kladno, Národním divadle, Městských divadlech pražských). Je držitelem Českého Iva za nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli v roce 2011 ve snímku Nevinnost.
Stanislava Lohinová

Z důvodu omezené kapacity povinná rezervace, která bude spuštěna na www.kupecko.cz.

Zásek (David Doubt)

hra o lidech, kterým se zastavil výťah

Režie:
Ivan Trojan
Dramaturgie:
Eva Suková
Scéna:
Pavol Andraško
Kostýmy:
Katarína Hollá
Hudba:
Matěj Kroupa
Obsazení:
Klára Melišková
Veronika Khek Kubařová
Martin Myšička
Hynek Čermák
Matěj Kroupa

Foto: Hynek Glos

Délka představení: 100 min. bez přestávk

Motto: „...žijeme nespokojené frustrované životy v krásných časech!“

Ivo Mluděk

PŘEDPRODEJ:
SLEZSKÉ DIVADLO OPAVA, PŘEDPRODEJ VSTUPENEK, HORNÍ NÁMĚSTÍ 13
TEL.: 555 537 469

VSTUPNÉ: 300 Kč, 550 Kč, 590 Kč

Hra o lidech, kterým se zastavil výťah. To je podtitul a hlavní téma inscenace Zásek. A to se všemi významy, které v sobě tato věta nese. Pět postav, které jsou okolnostmi donucené zastavit se a setrvat společně v prostoru dvakrát dva metry, aniž by dopředu věděly, kdy a zda se z něj dostanou. Důležité je nejenom zjistit, proč se s nimi výťah zastavil, ale možná důležitější je uvědomit si, co se musí stát, aby se znovu rozjel.

Autorem hry je David Doubt, mladší bratr Doylea Doubta, který pro Dejvické divadlo napsal Černou díru. Zsvěcení tuší, že text hry vznikl podobně jako osm let před Zásekem inscenace Jiřího Havelky, tedy za přispění všech zúčastněných. V tomto případě v sobě David Doubt skrývá sedm jmen, přičemž nejvýznamnější je jméno „toho, co to dával dohromady“, což je označení, které si sám pro sebe vytvořil Ivan Trojan, režisér inscenace.

Ten si ke svému režijnímu debutu přizval tým spolupracovníků, s nimiž se už při práci v Dejvickém divadle setkal, kromě čtyř hereckých kolegů také výtvarnici kostýmů Katarínu Hollou, scénografa Pavola Andraška, dramaturgyni Evu Sukovou a hudebníka Matěje Kroupu. Ten kromě toho, že je autorem hudby, také vytvořil jednu z pěti postav, které se zasekly někde mezi 12. a 11. patrem...

Upozornění:

Vzhledem k režijní koncepci inscenace se během představení na jevišti kouří.

www.dejvicedivadlo.cz

Recenze

...Způsob, jakým si režisér Trojan poradil se slohem své inscenace, která se od nezávazné hříčky nakonec vyválí v dehtu a peří současných traumat, ale nakonec zamíří k hořké naději zítřka, si zaslouží více než uznání...

Richard Erml, Reflex

...Ať už v Dejvicích člověk vidí cokoli, neodchází v depresi ani s pocitem ošklivosti. A přitom to nikdy není trapně patetické, ani plakátové. Z výše pojmenovaných prvků vzniká i nejnovější inscenace, stavěná postupně aktivní účastí všech herců, nikoli na základě předem daného textu. Na počátku vlastně nebylo více nežli situace skupiny lidí v prostoru, z něhož na jistou dobu není úniku. Tedy výťah zaseknutý mezi patry blíže nedefinované výškové budovy a v něm pět různorodých postav. A právě toto prostorové omezení, ale i náhle vyšetřený čas, v němž se nedá dělat nic jiného než čekat, vytváří zcela přirozeně potenciální dramatické situace...

Jana Sprová, Český rozhlas

Stužkonoska modrá

finále recitační soutěže

I letošní ročník představuje nejen symbolickou poctu básníkovi, jehož jméno nese celý festival, ale především je výrazem aktivního vztahu žáků škol města Opavy k literatuře, k poezii i próze a jejich chuti vtisknout zvolenému uměleckému přednesu osobitý výraz mladého čtenáře i posluchače.

Pořadatelské organizace, Statutární město Opava, Slezské zemské muzeum – Památník Petra Bezruče a Opavská kulturní organizace, připravily třetí ročník veřejné městské soutěže vítězů školních kol základních škol a osmiletého gymnázia Opavy pod symbolickým názvem Stužkonoska

modrá. Představuje ji jednak vlastní soutěž vítězů školních kol zúčastněných opavských škol, která se uskuteční 26. září 2019 v Sále purkmistrů Obecního domu na Ostrožné ulici v době od 9 do 12 hodin, jednak následný Večer vítězů konaný týž den od 18 hodin v Památníku Petra Bezruče, na němž se představí účastníci soutěže veřejnosti a ti nejlepší si zároveň převezmou ceny.

Zatímco městské kolo má své soutěžní napětí pro všechny účastníky i jejich učitele, kteří je na soutěž na jednotlivých opavských školách připravovali a vybrali z nich tři nejlepší, večerní přehlídka ve Večeru vítězů představuje již uvolněnou prezentaci dosažených výsledků v sestavě umělecké prezentace samotných recitátorů a radost jejich učitelů z dobře odvedeného výkonu.

I v letošním roce je budou provázet zhudebnělé verše Petra Bezruče v podání nositelky Ceny Petra Bezruče Olgy Procházkové za doprovodu Františka Šmída, jehož hudební improvizace ke každému interpretovanému textu umocňují originální atmosféru večera.

Slavnostní prostředí celé akce dovrší i předání pamětních listů všem účastníkům a především pak hodnotných uměleckých cen prvním třem vítězům soutěže. Ty předávají společně představitel Magistrátu města Opavy a předsedkyně poroty PhDr. Zdenka Pfefferová, iniciátorka soutěže a donátorka ceny pro absolutního vítěze – umělecké textilie evropsky oceňované ostravské výtvarnice Evy Damborské, jež v tomto ročníku přislíbila osobní účast při předání ceny.

Zkušenosti pořadatelů z minulých ročníků Stužkonosky modré slibují značný zájem návštěvníků i v tom letošním. Potvrzují, že na těch opavských školách, kde si uvědomují společenskou důležitost výuky kvalitního ústního projevu svých žáků, dávají jim vedle radosti z uměleckého prožitku také velice potřebnou schopnost jeho využívání nejen v samotné škole, ale především v jejich budoucím celoživotním uplatnění. A to vůbec není málo.

Vladimír Pfeffer

Svoboda v umění

o svobodě nejen umělecké bude besedovat režisér, básník, pedagog a filosof Miloš Horanský a Jiří Siostrzonek

MILOŠ HORANSKÝ

H se narodil v roce 1932 v Bytči. Studoval divadelní režii na DAMU v Praze a JAMU v Brně. V roce 1968 byl jedním ze zakladatelů a členem vedení Klubu angažovaných nestraníků. V sedmdesátých letech spolu s Františkem Hrdličkou a Zdenou Bratršovskou spoluvytvářel experimentální Bílé divadlo. Pracoval jako režisér v Beskydském divadle v Novém Jičíně, ve Slezském divadle v Opavě, v ostravském Státním divadle, v pražském Divadle E. F. Buriana, v Západočeském divadle v Chebu, ve Státním divadle F. X. Šaldy v Liberci, v Divadle Jaroslava Průchy na Kladně, v Městských divadlech pražských. V letech 1991–1993 byl uměleckým šéfem pražského Divadla ABC. Od roku 1991 vyučuje na DAMU, v letech 1994–1997 byl jejím děkanem. Roku 1997 byl jmenován profesorem.

Je členem Penklubu a člen Společnosti přátel slova. Je autorem několika sbírek poezie (Lunovrat, Amenkámen, Grafické básně aneb Autoportrét psacího stroje, Amortale), věnuje se také tvorbě pro děti. Osobnost, tvorba a žáci Miloše Horanského jsou pevnou součástí dramaturgie KUPE. Sám Horanský Opavu navštívil v roce 2018 při příležitosti světové premiéry scénického čtení jeho apokryfu Vita Mors (Život Smrt) s hercem Danielem Volným, zároveň byl hostem pořadu Na vodárně s... V červnu letošního roku KUPE uvedlo inscenaci Pan Theodor Mundstock pražského Studia Hrdinů v Horanského dramatu a režii. Představení předcházela debata s hlavním protagonistou V. Dykem, který je žákem Horanského a s obdivem vzpomínal na práci s režisérem.

Stanislava Lohinová

„Byli jsme a buben!“

koncert bubenického orchestru Boris
(Ivo Samiec a spol. slaví 15 let)

Letošní koncert chystá BORIS ve slavnostním duchu. Můžeme se těšit na staré pecky i nové fláky. Koncert bude protkán tradičními i novými hosty (folkový Jake Onder, Oskar Mike, pěvecký sbor Domino, Jiří Šteyer na didjeridoo, Jiří Dron Sléžka na světelné poiky, taneční skupina PULS – SVC Opava, Afra a Tany Tany taneční škola). S vytvořením scény nám pomůže fenomenální sochař a výtvarník Tomáš Valušek... A možná přijde i kouzelník!

BORIS

BJedná se o zkratku pro bubenický orchestr Ivo Samiece, který letos v září oslaví 15 let své existence. BORIS za dobu svého konání natočil dvě autorská CD a jedno DVD a odehrál mnoho koncertů a akcí všeho druhu po celé České republice i v zahraničí. Založil jej Ivo Samiec při Středisku volného času v Opavě z žáků, které vyučuje ve svých kurzech hry na africké bubny a bicí soupravy. Počet lidí v orchestru se pohybuje okolo dvaceti členů, z nichž nejmladšímu je 5 a nejstaršímu 65 let. Při koncertech Ivo často spontánně zapojuje do dění publikum tak, že vždy vzniká originální a neopakovatelná atmosféra. Koncerty jsou naplněny pozitivní a dynamickou energií, která přetrvává v posluchačích ještě dlouho po koncertě...

Ivo Samiec

Neposlušná kůzlátka

pohádka o zlobení

DIVADLO BUCHTY A LOUTKY

Režie:

**Vít Brukner
a Buchty a loutky**

Výprava:

Bára Čechová

Hudba:

Vít Brukner

Střídavě hrají:

Zuzana Bruknerová

Marek Bečka

Radek Beran

Vít Brukner

Foto: archiv divadla

Pro děti od 3 let

Délka představení: 50 min. bez přestávk

Foto: archiv divadla

Ach, ta neposlušná kůzlátka!

**Zlobí a vyvádějí, až je sežere vlk. Ale hodná maminka koza
je dokáže vysvobodit z vlčího břicha, neposluhy milované...**

A vlk? Ten se utopil!

Mééé, mééé, přijďte se podívat!

Divadlo Buchty a loutky

Nezávislé alternativní loutkové divadlo hraje pro děti i dospělé. Bylo založeno v roce 1991 absolventy loutkářské katedry pražské DAMU. Od té doby má za sebou 60 premiér pro děti i dospělé; dále mnoho jednorázových projektů v oblasti netradičního divadla, specifických výtvarných akcí a rovněž zkušenosti v loutkovém a animovaném filmu, např. *Kuky se vrací*, *Antikrist* a další. V roce 2010 měl premiéru film s názvem *Sedmnáct*, který mapuje vznik a dosavadní působení divadla. Buchty a loutky svým neobvyklým způsobem tvorby vytvářejí unikátní divadelní poetiku. Klasické tituly i vlastní autorskou tvorbu zpracovávají s nadhledem a nezaměnitelným humorem, s osobitým důrazem na výtvarnou stránku (kombinací starých i nových loutek, hraček, rezavého železa i nejnovějších technologií); součástí představení je vždy originální komponovaná hudba, ve většině inscenací živě interpretovaná.

V jednotlivých představeních střídavě hrají 4 loutkoherci.

Napsali o nás:

... Kdo jsou ti lidé s tradičními i netradičními loutkami zač? Blázní. Jsou to bezesporu úplní blázní, ale to je také jedině dobře...

... Děti se chtějí a po představení se s rekvizitami honí po sále, pomáhají je uklízet, hrají na xylofon, povídají si s herci. Zkrátka mejdan. Patří to k věci...

... Buchty a loutky jsou nejen cynici, hračičkové, výtvarní kutilové, profíci, co se rádi vydávají za amatéry. Že jejich inscenace mají i tajemství a jejich práce rozměr, který v jiných divadlech nenajdete, protože jsou nejen souborem, ale i společenstvím, držícím pevně v kruhu...

... Buchty a loutky patří k souborům, na jejichž představeních pro děti ztrácejí masku důstojnosti i ti nejmorousovanejší rodiče. A na jejich představeních pro dospělé se naopak královsky baví i nedospělé ratolesti, ačkoli se zdaleka nemohou přesně orientovat ve smršti všech těch citací a důmyslných odkazů a gagů...

www.buchtyaloutky.cz

Bílý tesák

inscenace na motivy slavného dobrodružného románu
Jacka Londona o psu, jemuž koluje v žilách vlčí krev
DIVADLO DRAK THEATRE

Režie:

Jakub Vašíček

Dramaturgie:

Tomáš Jarkovský

Výprava:

Antonín Šilar

Kostýmy:

Tereza Venclová

Hudba:

Daniel Čámský

Hrají:

Dominik Linka

Luděk Smadiš

Milan Hajn

Milan Žďárský

Jiří Vyšohlid

Jan Popela

Foto: archiv divadla

Délka představení: 60 min. bez přestávky

PŘEDPRODEJ:

SLEZSKÉ DIVADLO OPAVA, PŘEDPRODEJ VSTUPENEK, HORNÍ NÁMĚSTÍ 13

TEL.: 555 537 469

Daleko na severu za časů zlaté horečky, v nehostinném místě a v drsné době, vyrůstá ze štěněte v dospělého psa Bílý tesák, kříženec psa a vlka. Od přírody má do vínku nadělenou divokost a nespoutanost, musí se ale naučit podřizovat lidem a vyjít s ostatními psy. Nedokáže se jen tak začlenit do smečky psů ani lidí, není přijímán a sám obtížně přijímá. Jeho jinakost ho předurčuje být buď tím prvním mezi všemi, nebo posledním. Během svého dospívání se setkává s násilím a nenávisť, ale také s laskavostí, ba dokonce i s láskou. Co se nakonec nejsilněji otiskne v jeho duši? Podaří se mu najít klid?

Recenze

„Pohybují se po scéně jako indiáni, zlatokopové, vlčí smečka, psi spřežení. A od velkých celků až po velké detaily snímají doupata zvířecí i lidská, klece, zuřivé zápasy a lovy, útěky, tlamy, huby, blesky v očích, krajinu kolem řeky v moři sněhu... Efekt je dokonalý. Kouzla kamery míří do říše poezie.“ *P. J. Kříž, Bílý tesák novou technikou zvětčený, 6. 3. 2018 Právo str. 11, Severovýchodní Čechy.*

www.draktheatre.cz

Zeppelinians (Polsko)

koncertní pocta Led Zeppelin
vynikající mladé kapely z Gdaňska

Filip Kamerath – zpěv
Michał Manta – klávesy
Piotr Augustynowicz – kytara
Tomasz Nowik – baskytara
Igor Augustynowicz – drums

Zeppelinians – Tribute Band je polské hudební seskupení z Gdaňska založené fanoušky legendární kapely Led Zeppelin. Během jejich dvouhodinového koncertu, nabitého emocemi a neuvěřitelnou energií, zaznívají takové hity jako Good Times Bad Times, Whole Lotta Love, No Quarter, Kashmir, Baby I'm Gonna Leave You, Stairway To Heaven a mnoho dalších.

„Jsme velkými fanoušky Led Zeppelin. Milujeme jejich hudbu a na pódiu se snažíme ukázat energii, kterou vytvářeli během svých koncertů Robert Plant, Jimmy Page, John Bonham i John Paul Jones,“ řekl Tomasz Nowik, basista Zeppelinians, „v té hudbě je něco magického. S tvorbou Zeppelinů je to tak, že buď ji miluješ, nebo ne. Není velká skupina těch, pro kterou platí obojí. Ta hudba nestárne. Věkový průřez na našich koncertech je od teenagerů po šedesátníky... Snažíme se zachovat ducha i feeling té hudby.“

Led Zeppelin

Britská rocková skupina Led Zeppelin se řadí k nejvýznamnějším a nejuspěšnějším kapelám v historii rockové hudby. U zrodu legendární hudební formace stál baskytarista Jimmy Page, který v roce 1966 vstoupil do skupiny The Yardbirds, v níž hrál společně s Jeffem Beckem. Po jeho odchodu z kapely získal Jimmy Page možnost stát se lídrem skupiny, na radu Keitha Moona se však rozhodl skupinu přejmenovat na Led Zeppelin.

Když se Led Zeppelin sešli na první zkoušce, nemohli uvěřit tomu, jak dobře se jim spolu hraje. Skupina od začátku šlapala jako švýcarské hodinky. V podstatě úplnou náhodou vznikla dokonalá sestava, v níž se sešly čtyři mimořádné talenty – hlas Roberta Planta s obrovským rozsahem, skladatelské, producentské a hráčské schopnosti Jimmyho Page, progresivní styl bubnování Johna Bonhama (byl to právě on, kdo jako úplně první použil metalové víření basovým bubnem a ukázal tak cestu mnohým dalším) a konečně John Paul Jones, který tvořil solidní páteř celé hudby a s postupujícím časem také víc a víc skládal.

V roce 1969 natočili Led Zeppelin své druhé LP s názvem Led Zeppelin II, které vzniklo na cestách a mnohými hudebními kritiky bývá označováno za vůbec nejlepší nahrávku v historii skupiny. Je dokonalou ukázkou hardrockového ideálu té doby.

Píseň Whole Lotta Love vyšla v prosinci 1969 jako jediný britský singl, který kdy Led Zeppelin vydali. Po týdnu však byla stažena a skupina se tak stala jedním z mála hudebních interpretů, kteří se po celou svou kariéru obešli bez vydávání singlů a bez popularizace v hitparádách.

Nejuspěšnější skladbou v historii skupiny se stala píseň Stairway to Heaven ze čtvrtého, grafickými znaky pojmenované alba, které vyšlo v roce 1971. Píseň vyhrála anketu sdružených amerických rozhlasových stanic o nejlepší píseň posledních padesáti let. Skupina vždy měla hlavní základnu svých posluchačů ve Spojených státech, kde lámala rekordy v návštěvnosti koncertů, na které pravidelně chodilo okolo 60 až 80 tisíc posluchačů.

V roce 1977, kdy skupina obdržela mimořádnou cenu Ivora Novella za vynikající přínos britské hudbě, vyvrcholilo komplikované období Roberta Planta. V roce 1975 se společně se svou manželkou Maureen zranil při autonehodě v Řecku a v červenci 1977 neočekávaně zemřel jeho pětiletý syn Karac. Skupina přerušila své koncertní turné a na pódiu se vrátila až v roce 1979. V září 1980 ale zemřel John Bonham, který se v opilosti udusil zvratkou, a skupina se rozhodla svou činnost ukončit. V prosinci 2007 se však po dlouhých letech opět sešli, aby odehráli koncert v britské O2 Aréně.

Goldbergovy variace jak je neznáte

Johann Sebastian Bach v podání Arundo kvarteta

Suita C dur BWV 1066 (arr. Václav Vonášek)
Goldbergovy variace BWV 988 (arr. Václav Vonášek)

Jan Souček – hoboj

Jan Mach – klarinet

Václav Vonášek – fagot

Karel Dohnal – basetový roh

ARUNDO KVARTET

A

Arundo donax je rostlina z jejíhož dřeva se vyrábí plátky dřevěných dechových nástrojů. A ty budou hlavními hrdiny tohoto programu. Johann Sebastian Bach napsal Goldbergovy variace v poslední části svého působení v Lipsku. Původně pro dvoumanuálový klávesový nástroj. Dnes patří mezi základní kameny klavírní literatury. V podání Arundo kvarteta uslyšíme tuto geniální Bachovu kompozici zahranou nikoli úhodem, ale doslova jedním dechem. Kvarteto je složeno z našich předních hráčů, kteří jsou členové prestižních orchestrů jako Berlínská filharmonie, Česká filharmonie, Prague Philharmonia – PKF a Státní opera Praha.

Charta 77

Svoboda vnitřní a vnější – setkání a beseda

Bude to právě třicet let, co se komunistické Československo stalo svobodnou zemí. Jak jsme se svobodou, kterou jsme před třemi desetiletími získali, každý sám za sebe i jako společnost naložili? Unesli jsme její volnost, unesli jsme její tíhu? Uměli jsme využít možnosti, které se před námi otevřely, ale zvládli jsme také odpovědnost i nejistotu, kterou svoboda přináší?

O tom všem i o svobodě vnitřní a vnější v časech totalitních i demokratických budou u příležitosti třiceti let od sametové revoluce debatovat signatáři Charty 77 a její bývalí mluvčí Dana Němcová z Prahy, Květa Princová z Věrovan, Tomáš Hradílek z Lipníku nad Bečvou a Ivo Mluděk z Opavy. Moderuje Tomáš Netočný ze společnosti Post Bellum, která je autorem projektu Paměť národa.

Vladivojna La Chia 8 hlav šílenství

hudebně-dramatický recitál věnovaný tvorbě
znovuobjevené básničky a novinářky Anny Barkovové

Jedná se o komponovaný hudebně-literární večer, dramaturgicky složený ze zhudebněných básní a čtení z dopisů a deníkových zápisků ruské „lágrové“ básničky Anny Barkovové.

Na jevišti se tak potkávají Vladivojna La Chia a její (pětičlenné) 4Trio s představitelkou Anny – herečkou Gabrielou Míčovou (držitelka Ceny Thálie a Českého lva), lyrické i expresivní skladby se svéráznými postřehy a komentáři nelichotivé reality v nesvobodné zemi. Vše podbarveno nenápadně neklidnými videoprojekcemi.

Divák je tak tu něžným pohlazením, tu ironickým šklebem konfrontován s velikými dějinami i s osudem jednotlivce, dostává se mu téměř mysticko intelektuálního zážitku (ověřeno na již proběhlých koncertech), odchází hluboce ořesen a s podivným úsměvem na rtech, odhodlán od zítřka změnit svůj život. Prostě katarze.

Kdo je Anna Barkovová?

„Budete největším ruským básníkem, větším než Puškin,“ řekl v roce 1920 mladičké básniřce Anně Barkovové (1901–1976) tehdejší národní komisař pro kulturu a osvětu A. Lunačarskij. A ona pak strávila celkem dvacet dva let v pracovních táborech Gulagu a ve vyhnanství. Zemřela v bídě a v zapomnění v roce 1976 v Moskvě.

Žít s rancem padesátého osmého paragrafu a s obviněním z kontrarevoluční činnosti je příliš těžké. To, co je v mém životě nejdůležitější – v klidu pracovat a vrátit se ke své spisovatelské profesi – nebude možné. Prosim proto o trest nejvyšší.

Ministru vnitra soudruhu Jagodovi od Barkovové Anny Alexandrovny, 2. března 1935, Moskva.

Do českého povědomí se tato autorka dostala zásluhou několika projektů. V roce 2014 vyšla v nakladatelství Prostor kniha složená z jejích básní, próz, dopisů a deníkových zápisků (8 hlav šílenství, připravila a přeložila Radka Rubilina). V roce 2017 měl v českých kinech premiéru netradičně pojatý životopisný film 8 hlav šílenství (režie Marta Nováková) v hlavní roli s Anetou Langerovou. Ve stejném roce vyšel u Supraphonu opět netradiční stejnojmenný soundtrack k filmu – motivy z filmové hudby její autorka Vladivojna La Chia přetavila do písní na texty (básně) Anny Barkovové. A v neposlední řadě karlovarské Divadlo Dagmar inscenovalo texty Barkovové i jevištně.

Historie recitálu

Na jaře 2017 proběhl první Vladivojnin koncert složený výhradně ze zhudebněných básní A. Barkovové. Stalo se tak pod patronátem Slovanské knihovny v pražském Klementinu na předávání Ceny Rudolfa Medka, kde Vladivojnu s nadšením objevila tehdejší ředitelka moderních sbírek Národní galerie Milena Kalinovská a nabídla jí vystoupení v Anežském klášteře. V rámci tohoto koncertu se Vladivojna rozhodla poprvé začlenit i čtení útržků z dopisů, deníků a sešitů Anny Barkovové, které v „Anežce“ přečetla Simona Babčáková. Ohlasy nebývalé.

V polovině dubna 2019 proběhla tři pokusná vystoupení, na kterých Vladivojna představila polodefinitivní (ještě bez herečky G. Míčové a bez videoprojekcí) podobu programu, kterou připravila společně s režisérkou Martou Novákovou. Recitály se uskutečnily na výjimečných místech s výjimečnou atmosférou: Městské divadlo Prostějov, kostel Povýšení sv. Kříže v Jihlavě a kostel sv. Markéty v Šonově u Broumova. Ohlasy opět nebývalé.

Na podzim 2019 odstartuje svou pouť již definitivní (nic není v případě Vladivojny definitivní!) podoba recitálu v kompletní sestavě:

Vladivojna La Chia – zpěv, basa, akustická kytara, autorka projektu, autorka hudby

Gabriela Míčová jako Anna Barkovová

Terezie Kovalová – violoncello, doprovodný zpěv

Sylvie Bee – doprovodný zpěv, perkuse, klarinet

Petr Uvira – akustické kytary, doprovodný zpěv

Luboš Pavlík – bicí nástroje, perkuse, doprovodný zpěv

Marie Ladrová – jako host, hra na teremin

Marta Nováková – režie, spoluautorka recitálu

autor textu: **Vladivojna La Chia**

Akce spolupořádá Centrum PANT
a podpořilo ji Ministerstvo kultury ČR.

Tady♥Havel, slyšíte mě?

prezentace připravovaného celovečerního dokumentárního filmu Petra Jančárka, pedagoga Slezské univerzity v Opavě, včetně ukázek z časosběrného materiálu

Foto: Petr Jančárek

Producenti: Nadace Michaela Kocába, Endorfilm a Petr Jančárek
75 min.

oficiální světová premiéra v r. 2020

„Přijmout pasivní roli, kterou nám vykáží jiní, znamenalo by morálně se zabít.“

„Dokud nám budou chybět, budou stále s námi...“

(o zemřelých disidentech)

„Jsa u moci, jsem sám sobě podezřelý...“

Václav Havel

Václav Havel byl a zůstane jednou z nejvýraznějších osobností Československa a České republiky ve dvacátém století. Osobností, již lze bez nadsázky prohlásit i za postavu vpravdě evropskou a světovou.

Spojení myslitele, umělce a politika je v osobě Václava Havla ve světovém kontextu naprosto ojedinělé a jeho hluboce zdůvodněné občanské postoje i umělecké působení zasahují prakticky do všech sfér veřejného života.

Jeho mimořádný životní příběh se už dříve stal námětem řady knih, historických studií i dokumentárních filmů. Havlovská stopa v domácím i světovém kontextu je ale natolik unikátní, že umožňuje další a další zpracovávání jeho osudu – samozřejmě jen za předpokladu, že na někdejšího dramatika, disidenta, politika a státníka budou noví autoři pohlížet jinými očima, než bylo činěno doposud.

Václav Havel, hlavní hrdina našeho celovečerního dokumentu, je schopen svůj náhled, vědomí obecných souvislostí a brilantní analýzu reality jasně formulovat. Vyjadřuje se v divadelních hrách, eseích i v prezidentských projevech. A to z něj dělá osobnost, která vždy zaujímá významné místo, za všech okolností a v nejrůznějších prostředích, v nichž se ocitá.

V každé ze svých životních rolí je leadrem, který umí kolem sebe sdružovat lidi často naprosto nespojitelných osudů a povah. Stává se pak přirozenou autoritou a vůdčí osobností v prostředí intelektuálů i undergroundu, umělců i politiků, pronásledovaných a vězněných i diplomatů a ostatních státníků.

Odlišuje-li se náš hlavní hrdina něčím od jiných, pak je to právě složitá a mnohovrstevnatá povaha, z níž jeho široký záběr zájmů vychází. Hlavním rysem Havlova jednání je soulad činu s vlastním svědomím a obecný prospěch kladený nad prospěch osobní.

Náš hlavní hrdina se neustále pozoruje, popisuje své jednání a své kroky zvažuje v širších souvislostech a do značné míry tím režíruje

svůj život v duchu základních pravidel dramatu. Motivy jeho jednání však nikdy nejsou sobecky osobní, neboť sebe a své konání neustále poměřuje univerzálními hodnotami. To je dalším jeho velmi důležitým rysem.

Pro přesné vykreslení fascinujícího dokumentárního obrazu hrdiny je třeba si připomenout i to méně nápadné či zřetelné, ale podstatné. Totiž – i kdyby zůstal pouze dramatikem, prosadil by se a byl úspěšným dramatikem. I kdyby zůstal pouze disidentem, odpůrcem režimu a vězněm svědomí, jeho postoje a činy by jej opět vynesly do čela revoluce, která smetla totalitní režim. I kdyby byl jen politikem, prosadil by se a jeho názory a doporučení by opět braly vážně i nejlivnější osobnosti planety.

Je dramatikem nejen ve slovníkovém významu toho slova. Neustále promýšlí a do detailu inscenuje každé hnutí okolo sebe, je bytostným a přirozeným režisérem od samého počátku své tvůrčí existence, dávno před tím, než se pustí do natáčení vlastního filmu.

Jeho soukromý i veřejný život jsou v mnohém provokující. Havel je nesmírně pevný ve svých názorech, vždy říká, co si myslí a řídí se heslem, že „člověk za svá slova a jednání musí ručit“. Přitom zůstává otevřený ke všem názorům a myšlenkám, je pokorný, zdvořilý, uctivý a skromný.

V politice dráždí pravičáky nedůvěrou k moci jako takové, obhajobou občanské společnosti a kritikou ekonomické samospasitelnosti. Levičáci ho také nemohou vystát, nikdy mu neodpustí bonvivánství, údajnou nekritickou propagaci „Západu“ a nedotažení (tedy v jejich pojetí zradu) „Něžné revoluce“.

Jen vyznavači komunismu a fašismu mají v jeho případě absolutně jasno – Havel je nepřítel, kterého je potřeba prostě zlikvidovat. A vadí jim nejen jeho svobodomyslnost, ale také jeho tzv. buržoazní původ.

Rozdíl mezi Havlem veřejným a soukromým

Je to dokonce jeden z jeho nejcharakterističtějších rysů: rozdíl mezi Havlem soukromým a Havlem veřejným neexistuje.

To, že je veřejný Havel totožný s Havlem privátním, je zřejmým výrazem jak jeho spontaneity, tak i hluboké zodpovědnosti a niterné potřeby sebekontroly. Jimi vyzbrojen svádí neustálý boj s vlastními pochybnostmi a slabostmi, boj, v němž se musí ať už jako disident, vězeň, politik či svobodný občan okamžitě zorientovat, zformulovat si jasně stanovisko a správně se rozhodnout.

To se mu ne vždy daří, ale navzdory okolnostem je stále přístupný a otevřený vnějšímu pozorovateli, snaží se nemít před sebou ani před ostatními žádná tajemství, chce být všude a vždycky stejný, konzistentní, kompaktní.

Zde někde se nachází klíč k Havlovi před kamerou, před níž se objevuje častěji, ochotněji a hlavně celistvěji než jiní. Je hravý, ale nikoli předvádivý nebo dokonce narcistní. A mimo jiné právě díky tomuto faktu dnes můžeme pracovat se stovkami hodin existujících záznamů, zachycujících jeho myšlenky, snažení i život.

Dodejme ještě, že existovala i natáčení, fotografování a dokumentace jeho osoby, které si Václav Havel rozhodně nevyžádal a nepřál. Po celé období dospělosti byl – jako příliš svobodně myslící umělec i jako disident, stojící v čele odporu proti totalitě – v různé intenzitě sledován agenty, odposloucháván skrytými mikrofony, dokumentován, popisován, studován a natáčen kamerami státní tajné policie. Řada dokladů o této době se uchovala v archivech a bude patřit mezi důležité zdroje tohoto dokumentu.

Materiál pro dokumentární film

Pro vznik nového celovečerního dokumentu o Václavu Havlovi je k dispozici přibližně 200 hodin naprosto unikátního materiálu, který vznikl časosběrným natáčením během posledních tří let jeho života a obsahuje dosud nikde nepublikované záběry z veřejných, domácích i zahraničních akcí, ze setkání s významnými osobnostmi i zcela neznámými lidmi, zachycuje program jeho kanceláře i život v soukromí.

Dokument ale chce přiblížit divákovi Václava Havla jako osobnost s historií a vývojem. Časosběrný materiál proto bude kombinován s řadou originálních koláží, využívajících to nejlepší z filmových, fotografických a zvukových archivů z doby zahrnující jeho život. Od třicátých let, do nichž se narodil, přes druhou světovou válku a následující dobu komunistické diktatury, vpád okupačních armád v roce 1968, další dvacetiletí života v socialismu až po sametové vítězství v roce 1989 a následující svobodná léta.

Vizuální materiál bude originálně zpracován pro potřeby tohoto dokumentu a samozřejmě opatřen odpovídajícím komentářem a zvukovými efekty.

Foto: Petr Jančárek

Cesta za dětským snem aneb filmový příběh Václava Havla

Při popisu hrdinovy osobnosti se musíme vydat nejprve do jeho dětství. Rodina Havlova patřila k nejvyšším společenským vrstvám, dědeček byl stavitel, který vybudoval řadu významných pražských objektů včetně paláce Lucerna přímo v centru Prahy, otec Václav Maria pokračoval v podnikatelské rodinné tradici, matka Božena, rozená Vavrečková, byla dcerou známého diplomata.

Havlův strýc Miloš M. Havel byl československý filmový magnát, zakladatel filmových ateliérů Barrandov.... Malý Václav vyrůstal v prostředí, kde byli umělci, herci, režiséři a producenti denními hosty, se strýčkem několikrát navštívil natáčení s tehdejšími velkými filmovými hvězdami... O mnoho desítek let později pak ve výpovědích před kamerou několikrát zmiňuje, že stát se filmovým režisérem bylo jeho dětským snem, který se – doslova na konci života – při práci na filmu Odcházení naplnil. Přesněji – který si on sám splnil díky svým nekompromisním postojům, odvaze, nadání a práci.

Pouť Václava Havla za uměleckou a životní svobodou tak nejspíš začala už na sklonku čtyřicátých let, kdy se v jeho životě prolínaly prvky buržoazního životního stylu, dozvuky války a komunistický puč s prvními dojmy ze světa filmových záběrů a inscenovaných iluzí. Cesta za splněním chlapeckého snu je prastarým motivem pohádek, literárních děl, divadelních kusů i filmů. Máme v ní variantu způsobu vyprávění našeho dokumentu, která bude srozumitelná divákovi kdekoli na světě. V určité licenci nabídne dramatickou hyperbolu kloucní se od prvotních Havlových inspirací ve světě filmových ateliérů až po premiéru vlastního hraného filmu 22. března 2011 několik měsíců před jeho smrtí. Tento vzorec bude však použit jako pouhý prostředek pro vyprávění Havlova začasné absurdního příběhu.

Použitá metoda navíc učiní viditelnějšími a autentičtějšími používané archivní materiály. Svým nenápadným a neagresivním způsobem, nepoutajícím na sebe prvoplánovou pozornost, může učinit film zajímavým popisem silného lidského příběhu umělce, důstojně rebelujícího odpůrce režimu a politika na pozadí pohnutých dějin Československa a Evropy ve druhé polovině 20. století.

Foto: Tomáš Vodňanský

Zdůrazňujeme ještě jednou, že samotný fakt hrdinovy cesty za dětským snem se na začátku ani v průběhu filmu výrazně nerozvine. V Havlově příběhu zůstane primární a určující hrdinova občanská i umělecká aktivita. Jeho veřejné působení, divadlo, disent, politika, psaní budou interpretovány jako prvky životní cesty, vztah k filmovému prostředí zůstane pouhou kulisou, rámcem, v němž se odehrává to podstatné.

Až na samém konci příběhu se celá hrdinova životní dráha uzavře ve zvolené interpretaci – právě ve chvíli dokončení vlastního autorského filmu (a tudíž i katarze ze splnění dávného snu), kdy náš filmový hrdina Václav Havel odchází z tohoto světa...

Divákovi bude Havlův příběh prezentován v několika vrstvách. Jednou z nich je cesta za splněním dětského snu, která je ale pouhým rámcem pro vyprávění Havlova složitého života a pro popis jeho jak hluboce privátních, tak i veřejných konfliktů. Sám hrdina si svou celoživotní aktivitu (své neustálé puzení vstupovat do veřejného života a nebýt hlostejný) rozhodně jako potlačenou dětskou touhu nevykládal a neinterpretoval.

Tudíž hlavním tématem a myšlenkou, prostupujícími celý dokument, nebude jakkoli dobře motivovaná (a režírovaná!) cesta za splněním chlapeckého snu, ale spleťtá cesta jednotlivce nejprve ke svobodě uměleckého vyjádření, následně ke svobodě jednotlivce jako takové a skrze ni i ke svobodě společnosti jako celku.

PETR JANČÁREK

(* 23. srpna 1959, Most)

Český scenárista a režisér. Na řadě dokumentárních projektů se podílel i jako kameraman a fotograf. Od roku 2009 působí jako pedagog Slezské univerzity v Opavě.

Vystudoval Stavební fakultu ČVUT, do konce osmdesátých let působil jako režisér a scenárista audiovizuálního centra ČVUT, poté jako redaktor a režisér Československé a České televize.

Od 1995 je na volné noze. Účastnil se řady humanitárních misí (Sarajevo, Bosna, Čečna), spoluzakládal humanitární organizaci Člověk v tísni, o.p.s., v současnosti je členem její správní rady. Je také členem profesní organizace Asociace režisérů a scenáristů.

Nositel novinářské Ceny Ferdinanda Peroutky získal také hlavní cenu poroty na festivalu Politics On Film, Washington, za film „Václav Havel, Praha – Hrad, I.díl“, cenu za nejlepší český vědeckopopulární film na festivalu Academia film Olomouc 2008 za dokument „Pan Parkinson“, Cenu diváků na festivalu Academia film Olomouc 2008 za dokument „Pan Parkinson“, nominaci na televizní cenu Elsa dokumentu „Holocaust“, 2. místo v celosvětové soutěži archivních dokumentů FIAT-IFTA za dokument „Hokej!!!“ a čestná uznání FITES (filmového a televizního svazu).

Vyjma oceněných dokumentů je také autorem dokumentárního filmu KRAJINA V TÍSNI, televizního seriálu ROZSUDEK, trilogie o Václavu Havlovi, reprezentativního dokumentárního snímku SEM KLÍČŮ o českých královských korunovačních klenotech a lidech kolem nich, dokumentu SPOLUHŘÁČÍ či např. dokumentární trilogie ZEMĚ ZASLÍBENÁ o oblasti věčných nepokojů – Izraeli a Palestině a řady dalších, většinou televizních dokumentů.

text z propagačních materiálů k filmu

www.tadyhavel.cz

<https://www.facebook.com/Tady-Havel-slyšíte-mě-321575365163633/>

Opava '89

venkovní výstava fotografií k 30. výročí listopadových událostí

Tři desetiletí po epochálním obratu z podzimu 1989 si česká společnost připomíná počátky hlubokých změn spojených s pádem diktatury jedné strany a plánovaného hospodářství. Kolaps minulého režimu rezonuje v postkomunistických zemích vlastně neustále a dodnes vzbuzuje řadu otázek, které jsou pozoruhodné nejen z perspektivy centrální úrovně, ale také z úrovně měst a regionů. Rok 1989 hluboce pronikl do mezilidských vztahů a představuje nejen silné společenské téma, ale také politikum. Panelová výstava Opava '89 se vrací k událostem listopadu 1989 pohledem jednoho města. Výstava je rozdělena na tři na sebe navazující části. První část zohlední události ve městě od ledna do listopadu roku 1989, které připomenou poslední rok reálného socialismu v Opavě, včetně dobové festivity a každodenního běhu událostí. Druhá a zároveň největší část výstavy se zaměří na revoluční listopadové události v Opavě, od formování protestního hnutí přes průběh manifestací až po ustavení Občanského fóra, včetně událostí posledního měsíce roku 1989. Závěrečná třetí část obsáhne hesla a myšlenky listopadu – ve formě letáků a vzkazů zanechaných na fasádách, dále místa revolučního dění a v neposlední řadě následující události předání moci s přesahem do roku 1990.

František Švábenický

The Plastic People of the Universe

koncert u příležitosti půlstoletí
undergroundové legendy (1968–2018)

Josef Janíček – klávesy, zpěv

Vratislav Brabenec – altsaxofon, klarinet, zpěv

Jaroslav Kvasnička – bicí, zpěv

Johnny Judl jr. – baskytara, zpěv

David Babka – kytara

Foto: archiv kapely

The Plastic People of the Universe měli první koncert 2. února 1969. Od léta 1969 do jara 1970 působili profesionálně, do konce roku 1973 mohli veřejně hrát už jen zřídka a za narůstajícího zájmu policie, později vystupovali výhradně na soukromých akcích undergroundové komunity, například na festivalech druhé kultury v Postupicích (září 1974) a v Bojanovicích (únor 1976). V březnu 1976 byli všichni členové uvězněni a obviněni z výtržnictví. Umělecký vedoucí souboru Ivan Martin Jirous a saxofonista Vratislav Brabenec dostali v září 1976 nepodmíněně tresty, ostatní hudebníci byli z vazby postupně propuštěni bez soudu. Proces proti undergroundu měl velký ohlas mezi nekonformními českými intelektuály a významně přispěl ke vzniku Charty 77. Skupina potom odehrála už jen pět důkladně utajovaných koncertů. V zahraničí Plastikům vyšla alba Egon Bondy's Happy Hearts Club Banned (natočeno 1974, vydáno 1978), Passion Play (1978, 1980), Leading Horses (1981, 1983) a Midnight Mouse (1985, 1987). Na jaře 1988 se soubor rozešel, činnost obnovil až roku 1997. Plastic People se stali nejdůležitějšími představiteli českého hudebního undergroundu a také nejznámější českou rockovou skupinou v zahraničí.

V roce 2016 částečně kapela obměnila svoji sestavu. Stávající členové – letitý kapelník Josef Janíček, lídr a většinový textař Vratislav Brabenec a bubeník Jaroslav Kvasnička k sobě přizvali tvořivého baskytaristu Johnnyho Judla jr. a vyhledávaného kytaristu Davida Babku. V této sestavě absolvuje klubové a festivalové koncerty.

V dubnu 2017 vyšel na CD+DVD záznam koncertu Co znamená vésti koně – společný projekt The Plastic People of the Universe s Filharmonií Brno, který se setkal s výjimečným ohlasem.

V roce 2018 skupina oslavila 50 let od svého založení. Oslavy vrcholily vyprodaným prosincovým výročním koncertem v pražském Paláci Akropolis. I v letošním roce pokračuje série koncertů připomínajících kapelní půlstoletí. Při této příležitosti vyrazí na koncerty po klubech a festivalech. V rámci dvouhodinového koncertu zazní klasické „plastikovské“ skladby, ke slyšení budou nově zaranžované verze starých, dlouhá léta nehraných písní a rovněž novinkové skladby!

text: The Plastic People of the Universe

PRAKTICKÉ INFORMACE

PŘEDPRODEJ

Sluna, Horní náměstí 27, 746 01 Opava
tel.: 553 712 319, sluna.opava@seznam.cz, www.slunaopava.wbs.cz

Slezské divadlo Opava, Horní náměstí 13, 746 01 Opava
tel.: 555 537 469,
vstupenky@divadlo-opava.cz, www.divadlo-opava.cz

Obecní dům, recepce, Ostrožná 46, 746 01 Opava, tel.: 553 791 947,
obecni.dum@oko-opava.cz, www.oko-opava.cz

KUPE, Janská 7, 746 01 Opava, tel.: 555 501 415,
kupeopava@gmail.com, www.kupecko.cz

Kino MÍR, Kolářská 5, 746 01 Opava, tel: 723 872 010,
kinomir.opava@seznam.cz, www.kino.opava.org

POŘÁDÁ STATUTÁRNÍ MĚSTO OPAVA

Informace na tel.: 553 756 306, 604 229 363
E-mail: petr.rotrekl@opava-city.cz
www.opava-city.cz/bezrucovaopava
www.facebook.com/bezrucovaopava

VE SPOLUPRÁCI

s Opavskou kulturní organizací, Slezským divadlem,
Slezským zemským muzeem, Památkem Petra Bezruče,
Střediskem volného času, Agenturou A. Production Martina Žižlavského,
Knihovnou Petra Bezruče, kulturním prostorem KUPE, Galerií Hřivnáč,
Základní uměleckou školou Opava, Opavským filmovým klubem,
Slezskou univerzitou v Opavě, Loutkovým divadlem,
Základní uměleckou školou v Hájí ve Slezsku,
Svatováclavským hudebním festivalem, agenturou Karla Kostery,
Slezským gymnáziem Opava, Janáčkovou filharmonií Ostrava,
Knihovnou Václava Havla, Psychiatrickou nemocnicí v Opavě,
Charitou Opava.

PROGRAMOVÝ TISK 62. ROČNÍKU BEZRUČOVA OPAVA VYDALO STATUTÁRNÍ MĚSTO OPAVA

Dramaturgie festivalu: Petr Rotrekl
Texty v programovém bulletinu: autoři jednotlivých textů
Redakční rada: Petr Rotrekl, Monika Štěpánková
Grafická úprava: Dagmar Hlubučková, Dagmar Nevřelová
Autor iniciál: Michal Cihlář
Tisk: Tiskárna Grafico s. r. o.
ISBN: 978-80-7572-021-4

Změna programu vyhrazena

Na této akci budou pořizovány fotografie a videozáznamy,
které budou použity pro propagační účely pořadatele.
Kontakt: gdpr@opava-city.cz.

PŘÍPRAVNÝ VÝBOR FESTIVALU:

Zuzana Bornová, Jana Foltysová, Magdaléna Hájková, Petr Hanousek, Dagmar Hlubučková, Jana Hřivnáčová, Dan Jedlička, Vlastimil Kočvara, Karel Kostera, Jan Kunze, Vladimír Pfeffer, Jaroslava Poláková, Jiřina Rossipalová, Petr Rotrek, Jiří Siostrzonek, Monika Szturcová, Ivana Sýkorová, Jana Vondálová, Dušan Urbaník, Soňa Wenzelová, Martin Žižlavský.

Foto: archiv SMO

Pořadatel:

Partner festivalu:

Realizace 62. ročníku festivalu Bezručova Opava je spolufinancována z rozpočtu Moravskoslezského kraje

Spolupořadatel:

